

ΠΕΡΙΟΔ. ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'—ΕΤΟΣ 22ον

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ

'Οδός Σωκράτους 2

Διευθυντής· Έκδότης

Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

'Εσωτερ. 'Απλή 'Εκδοσίς Δρ. 12

> Πολυτελής > > 16

'Εξωτερ. 'Απλή > Φρ. 15

> Πολυτελής > > 20

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Αι γυναίκες τῶν Ἀθηναίων.

ΠΑΡ' Ἀθηναίους αἱ γυναῖκες τῶν ἐλευθέρων οὐτε εἰς τὴν ἀγορὰν ἐφαίνοντο, οὐτε εἰς τὰς πλατείας, οὐτε εἰς τὰ πολλὰ καὶ ποικίλα τῆς πόλεως θεάματα. Εἰς τὴν ἀγορὰν εἶτε αὐτοὶ οὗτοι οἱ ἄνδρες μετέβαινον, ἵνα πορῶνται τὰ ὀνόματα, εἶτε καὶ τοὺς δούλους αἰτιῶν ἔπεμπον πρὸς τοῦτο. Ἡ ἐλευθέρα ἀντίς, ὑπερβαίνουσα τὴν αἴλιον θύραν, παρέβαινε τοὺς ὄρους τῆς ὑπάνδρου γυναικός· εἰς αὐτὴν πέ-

ρας τοῦ οἴκου ἦτο καθιερωμένη ἡ θύρα τῆς αἴλης. Ἐνῶ δὲ αἱ ἀγοραὶ καὶ τὰ βουλευτήρια καὶ οἱ θίασοι καὶ οἱ σύλλογοι πολυαρίθμων δμύλων καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης ἤγεμον εἰς τοὺς ἄνδρας, εἰς τὰς γυναῖκας ἐπεβάλλετο ἡ οἰκουρία καὶ ἡ ἐνδον διαμονὴ καὶ ἡ σιγή. «Γύναι, λέγει ὁ Σοφοκλῆς, γυναῖξί κόσμον ἡ σιγή φέρει» τοῦτ' αὐτὸ δὲ παρήκει καὶ ὁ Ἐύριπίδης· «γυναικί σιγή τε καὶ τὸ σωφρονεῖν κάλλιστον» καὶ ὁ Ἀισχύλος τὴν αὐτὴν ἔχει γνώμην, λέγων τῇ γυναικί «οὐδ' αὖ τὸ σιγᾶν καὶ μένειν εἰσω δόμων». Ὅριον, συντόμως εἰπεῖν, ἐθεωροῦτο εἰς μὲν τὰς παρθένους ἡ μεσαύλιος, ἐντὸς τῶν κεκλεισμένων θυρῶν, εἰς δὲ τὰς τέλειαις γυναῖκας ἡ αἴλιος.

Αἱ ἀρχαῖαι νησιωτικαὶ γυναῖκες.

Ἄλλ' ἐν Σκύρω, ἵνα λεπτομερέστερον περὶ τοῦ γυναικεῖου φύλου κατὰ τοὺς χρόνους ἐκεί-

νους διαλάβομεν, ὥς καὶ ἐν ταῖς πλείσταις τῶν ἐλληνίδων νήσων, αἱ γυναῖκες διετέλουν οὐχὶ ἐν οὕτω στενῷ περιορισμῷ, ὥς ἐν πολλοῖς τῶν Ἑλλήνων καὶ μάλιστα τοῖς Ἀθηναίοις. Ὅντις οἱ κάτοικοι τῆς νήσου ταύτης ἢ ποιμένες, ἢ γεωργοί, ἢ ναυτικοί, εἶχον τὰς ξαντῶν γυναῖκας βοηθοὺς εἰς τὸ ποιμαίνειν καὶ γεωργεῖν, οἱ δὲ ναῦται ἀποπλέοντες κατελίμπανον αὐταῖς καὶ ταῖς θυγατράσι αὐτῶν τὴν ἐπιστάσιαν καὶ θεραπείαν τῶν ἀγρῶν. Ἐν ταῖς πλείσταις τῶν ἐλληνικῶν νήσων αἱ ὑπανδροὶ γυναῖκες καὶ αὐταὶ αἱ παρθένοι ἀπέλανον μείζονος ἐλευθερίας καὶ εἶχον ἀκόλυτον, ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ, τὴν μετὰ τῶν ἀνδρῶν συμπεριφορὰν, ἢ ἐν αὐτῇ τῇ ἡπειρωτικῇ Ἑλλάδι. Οὕτω ἐν Χίῳ ἐγίνοντο ἀγῶνες ἀναμῆξ παιδῶν μετὰ παρθένων, οὐ μόνον δ' ἐν τοῖς γυμνασίοις ἐπάλαιον πρὸς ἀλλήλους κόραι μετὰ παιδῶν, ἀλλὰ καὶ ἔξω τῆς πόλεως ἐπρεχον αὐταὶ ἀμιλλώμεναι περὶ τῆς δάφνης, ἦν δὲ τὸ θῆμα τοῦτο ἥδιστον καὶ τερπνότατον τοῖς περιεραζομένοις.

Αἱ γυναῖκες τῆς Πελοποννήσου καὶ αἱ τῆς Σπάρτης.

Ἄλλὰ καὶ ἐνιαχοῦ τῆς Πελοποννήσου τὸ οἰκουρεῖν οὐκ ἦν ἀδοτηρῶς ἐπιβεβλημένον ταῖς παρθένοις. Ἐν Ἠλιδί αἱ παρθένοι ἀπέλανον τοιαύτης καὶ τοσαύτης ἐλευθερίας, οἷα καὶ δοῦ οὐκ ἦν ἐπιτετραμμένη ταῖς ἐγγάμοις. Διὸ αἱ ὑπανδροὶ, ἐὰν ἐφορῶντο προσερχόμεναι εἰς τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα, καὶ στολὴν ἀνδρὸς μετημφιεσμένην, ἢ κατελαμβάνοντο μόνον διαπερῶσαι τὸν Ἀλφειὸν, κατὰ τὰς ἀπηγορευμένας ἢ-

μέρας, ερρίπτοντο κατά του Τυταίου δρους, ενφ' τωις παρθένωις επετρέπετο και να θεώνται τους αγωνιζομένους. Την αυτην δε και μελλωια ελευθεριαν παρείχον ταις παρθένωις δωσάντωι και εν τών Δωριέων οι Σπαρτιάται επετρέπον δηλαδη αυταις και ν' ασκωνται δημοσία και αυτοι ούτοι παρισταντο θεαται τών τοιούτων ασκήσεων. Αλλα και ταις υπάνδρωις παρείχετο υπό τών συζύγων μεγάλη ελευθερία. Εξων αυται βιον εν πλήρηι ανεξαρτησία, επετρόντο ασυτόλωις πρός τόν ελεύθερον έρωτα και ησκουν μεγαίστην δύναμιν επί τε τών παιδων και τών οικείων ανδρων και διηθύνον, ως ηθέλον, τους ιδίους αυτών οικους. Ένεκα δε της ακράτου και ανειμένης του γυναικειου εν Σπάρτη φύλου ελευθερίας δικαίως επεξαν αρχαιοι συγγραφεις Αισωπορον τον νομοθέτην, ότι, ενφ' σοφώι διαταξε πάντα τ' άλλα, αφήκε το ήμισυ της πόλεως, το περι τας γυναίκας, ανομοθέτητον. Και άνωις εν μόνη τη Σπάρτη εξων οι γυναίκες ελευθεραι πρός πάσαν τροφήν και ασκοσίαν.

Πότε επετρέπετο ταις γυναίξιν ελευθερία ;

Ός εν θεομηρίαίς και φυσικαίς συμφοραίς και ανυχήμασι, τονιόντιν εν τφ θανάτω περιλημένον όντος, εν τη θυέλλη, τη καταγίδι, τφ σεισμφ, τη πυρκαϊά, τφ ναυαγίφ, ατημέλητος, ασκόκομος και εμπλεως τρομόν, εξορμά η νεαρά γυνή ενόπιον τών ξένων ανδρων, πάσης περι αιδούς φροντίδος ασκοσίως άμελοΰσα, ούτω και εν επάκτοις καιροίς, ήτοι τη δεξιώσει βασιλέων, και νικητών και ολυμπιονικών, και ταις μεγάλαίς έορταίς και πανηγύρεσιν, ελύετο παρὰ τοίς αρχαίοις. Έλλησι και έχαλάτω ο δεσμός της συζυμικής υποταγής και εδπρεπείας και συστολής.

Τα Αθήναια.

Έν τοίς Αθηναίοις, ένα λεπτομερέστερον περι της επετροπομένης ενίοτε τη γυναικι ελευθερίας επωμεν, τη μεγάλη ταύτη πρός τιμήν του Διουόσου τελετή, αι ελεύθεραι γυναίκες και αυται αι νεάνιδες, μεγάλης απέλευνον ελευθερίας και παρ' αυτοις τοίς Αθηναίοις. Απαξάπασα η πόλις τών Αθηνών παρεδίδοτο εις βαθυτάτην μέθην. Ετελείτο δ' η πανηγυρις αυτη και έτος εκ καιρφ του έαρος. Πλείστοι δε τότε ξένοι άκουοντο εκ πασών τών της Ελλάδος χωρών εις Αθήνας, ένα γίνονται αστόπαται της τελετής ταύτης και ακροασθώσιν εν τφ θεάτρφ τών νέων διδασκομένων δραμάτων. Νεάνιδες τότε εκ τών εδγενεστέρων οικων παρηκολούθουν τη πομπή, πολυτελώς κεκοσμημένα και τους οφθαλμούς κάτω νεύουσαι. Εφερον αυται επί της κεφαλής τα ιερα κανα. έστρωμένα φύλλοις κισσού και πλήρη καρπών και πλακούτων. Αι στέγαι τών οικιών ησαν πεπληρωμένα γυναικων, φερούσων εν χειρά λαμπάδας

και φανούς, ένα φωτιζωσι την διερχομένην και κομάζουσαν ιερών συνοδιαν.

Έν δε το θέαμα της τελετής ταύτης μεγαλοπρεπέις και εξαίσιον αι παρ' ήμιν σήμερον τελοδμεναι άποικρω, λείψανον της αρχαίας ταύτης και ασκοσίτου έορτής, άμυδράν μόλις παρεχουσιν εικόνα τών Διονυσίων. Οι σαρκασμοί, αι εδφύται τών έορταζόντων, επέχεον την λαρότητα τοίς θεαταίς και είνονν άπλετον και ηχώδη τον γέλωτα τών άκουόντων. Προδχώρει δε η συνοδία δια μέσου της πόλεως οίνοβαρήις και κλονιζομένη, ζδουσα εγκώμια πρός τιμήν του Διονύσου και εις παντοίας παραδεδομένη ασκοσίας. Οι πολιται πάντες έφερον επί της κεφαλής στεφάνους ρόδοις, ίσσις και κισσφ πεπλεγμένους. Έκ δε τών λατρευτών του Βάκχου, οι μιν ειχον ποικίλας μεταμφιέσεις, εις έχρώντο οι του θεάτρον υποκριται της κωμωδίας, οι δε την κεφαλήν κεχρισμένην δια τρυγός, η βεβαμμένην δια κιννάβαρεως. Άλλοι δε πάλιν, μείρακες Ατικοί, ηκολούθουν μετημφιεσμένοι εις Σατύρους, Πάνας, Σεληνούς, Βάκχας και Μαιάδας, άλλοι δε έχάλυπτοντο δέμασιν ελάφων η προβάτων, άλλοι πάλιν επ' ών άπετελείτο κρότος δαιμόνιος, και άλλοι αντι πώγωνος έφερον φύλλα δρυός. Πάντες δ' ούτοι, ιδύφαλλοι και φαλλοφόροι, περιέτρεχον τας οδούς, επέδων, ώρχοντο και οίονε ώρχοντο και μετα κραυγών και φωνής βαρβάρου έχάλων τον Θεόν. Κατέσχον ούτοι δια τών δνύχων και οδόντων τα σπλάχνα τών άμων ιερείων, περιεφογγον δια τών χειρών ύφεις και περιέπλεον αυτους εν τοίς πλοκάμοις της κεφαλής, και εξέγειρον δια τών θεαμάτων τούτων την περιεργίαν και την έκπληξιν του όχλου.

Αδώνια.

Αλλ' αι γυναίκες ειχον και ιδίαν έορτήν, ην αυται μόνα, άνευ τών ανδρων, επανηγύριζον. Έν δ' αυτη η πρός τιμήν του Αδώνιδος, του άτυχου έκείνου έραστού της Αφροδίτης, όστις θανασίμως πληγείς υπό τών χαυλιόδόντων κάπρον, παρέδωκε την υσάτην προην εν ταις αγκάλαίς της θεάς ταύτης. Ο Αδωνις ην η εκών του έαρος, θεωρουμένου ως νεανίω εξαίσιον κάλλον, και περιπαθώς υπό της Αφροδίτης αγαπωμένου. Οι δύο έραστοι εν τη λάμπρότητι και γοιμότητι του έαριουό βιον έτέλων την ηδονικήν αυτών ένωσην. Η έορτή αυτη διήρκει δύο ήμέρας κατά την πρώτην, καλούμένην **εμφανισμός**, έμνημονεύετο η εις Αδον κατάβασις του Αδώνιδος και επανηγύριζετο υπό τών γυναικων πενήμιως και μετα δακρύνων κατά δε την δευτέραν, καλουμένην **εΰρεσις**, έωρτάζετο η ανάστασις του νεανίου χαρμούνως και συναδεύετο μετ' εδωχών.

Ελευσίνα.

Αλλα και άλλη τελετή, η πρός τιμήν της Θεσοφορου Δημητρος, ης άνθημιλλάτο κατά την μεγαλοπρέπειαν πρός την τών Παναθηναίων, ετελείτο μάλιστα υπό γυναικων, τών νενημφεομένων. Εκάστη τών δέκα Ατικων φυλών υπεδείκνυε δύο γυναίκας, εκλεγόμενας υπό του φύλου αυτών, ών και η καταγωγή του γένους εδγενής και ο γάμος νόμιμος. Οι άνδρες, οι έχοντες περιουσίαν τριών ταλάντων, παρείχον ταις γυναίξιν αυτών όσα χρήματα ησαν αναγκαία πρός τας δαπάνας της τελετής. Οδδει τών ανδρων επετρέπετο να εισέλθη εις τον Ναόν, όπου ετελοΰντο αι ιερα εκείνα τελεται. ο παραβαίνων την διάταξιν ταύτην έτιμωρείτο δια θανάτου. Απήρχοντο δε αι γυναί-

κες και αι νεάνιδες εις την Ελευσίνα δια της Ιεράς οδου επ' άμαξών και διετρίβον εν τφ ναφ δλην την ήμέραν, καθήμεναι χαμαι και φυλάττουσαι αστήρην νηοτείαν, μιμούμεναι την θεάν Δημητραν, ητις, περιπλανωμένη πρός αναζήτησιν της θυγατρος Περσεφόνης, έμενεν ασίτος. Αι γυναίκες δε και εκείνους τους χρόνους μεταβαίνουσαι εις Ελευσίνα ελαμποδοφόρον η έφερον επί της κεφαλής βιβλία, όπως δείξωσιν, ότι οι νόμοι εδδοθησαν υπό της Δημητρος. Εφ' άρματος δε συρομένου υπό βοδων εκομίζετο κάλαθος περιέχων ροδια και μήκονας και σπέρματα πρός δήλωσιν, ότι τοιαύτά τινα εδωρήσεν η Δημήτηρ τοίς ανθρώποις.

ΜΙΑΤ. Ι. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ

ΤΟ ΑΙΣΘΗΜΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Όποιον αισθημα αισθανόμεθα κατά την στιγμήν έκείνην, καθ' ην αφίνωμεν την σωματικήν ύπαρξιν, ένα εισέλθωμεν εις το άγνωστον; Η έρώτησις αυτη καιτοι άρμόζουσα, μάλλον δε λίαν ένδιαφέρουσα, εν τούτοις δέν τυγχάνει της θεούσης απαντήσεως, δια τον απλούστατον λόγον, ότι εκ τώων μυριάδων ανθρώπων, οίτινες μέχρι τούδε το εδοκίμασαν, δέν υπήρξεν ούδεις όστις να επιστρέψη και πάλιν εις τον ταλαίπωρον πλανήτην μας και να δώση ήμιν τας τώσον ποθητάς και θεούσας έξηγήσεις. Κατ' ούτω καθ' εκάστην βλέπομεν να θνήσκωσι πρό ήμων συγγενείς και ξένοι, γνωστοί και άγνωστοί, χωρις να γνωρίζωμεν τι άρα γε αισθάνονται κατά την στιγμήν έκείνην τα πρόσωπα ταύτα, άτινα βλέπομεν ότε μιν γαλήνια και μηδειώντα, ότε δε φοβερά και άπείσια. Βεβαίως ό καθείς προσπαθεί να δικάση εκ της επί του προσώπου διαγραφόμενης καταστάσεως του θνήσκοντος, ενφ' έδμοίχως τρέμει και παρακαλεί, όπως μακρονθη όσον το δυνατόν περισσότερον απ' αυτου ή σκληρά αυτη δοκιμασία. Η δοξασία, ότι ο κακός αποθνήσκει δυσχερώς και ο καλός εύχερώς είναι άραγε άληθής; Ίσως όχι. Ο θάνατος επέρχεται αναλόγως της ασθενείας και αναλόγως της κράσεως του υποκειμένου, συγχρόνως δε και αναλόγως τών προλήψεων του. Υπάρχουσιν η κάλλιον υπήρξαν θνητοί, οίτινες διπλάθον την

ζώνν αυτών κακώς, οίτινες τον πλούτον αυτών απήλαυσαν εξ άδικίας, οίτινες χάριν του χρυσοϋ δέν εδίστασαν να καταστρέψουν οικογενείας, να στρεβλώσουν ήθη, να σπειρώσι διχονοίας και μίσση, και εν τούτοις απέθανον εύχοριστημένοι και γαλννιαίως.

Τούναντίον άλλοι, οίτινες διήνυσαν καλώς την ζώνν και μάλιστα μικρά παιδιά, άτινα ήγγούον το κακόν όσον και το καλόν, συνέδη να υποφέρουν οίκτρως.

Είνε εν τούτοις άληθές, ότι η ένοχος ψυχή έχει πάντοτε την συνειδήσιν έξηγριωμένην και ότι κατά τινας δεδομένας στιγμάς αυτη εξεγείρεται δι' όλης της δυνάμεως της. Αλλα πολλά μάλλον την στιγμήν έκείνην.

Υποφέρων τις εξ ασθενείας και αισθανόμενος ότι αφίνει την ζώνν, σκέπτεται άκουσίως τι απήλαυσεν εκ ταύτης. Τότε διέρχονται πρό αυτου άπασαι αι άναμνήσεις του, αλλα ένεκα της περιστάσεως, πρό πασών αι αναφερόμεναι εις πράξεις εναντίον της συνειδήσεως του. Η στιγμή αυτη είναι κρίσιμη, διότι το άγνωστον φέρει πάντοτε μυστηριώδη φόβον. Η φαντασία του ερεθίζεται και τφ παριστάνει ως άληθη γεγονότα μεμακρυσμένων χρόνων. Ούτος στενοχωρείται, φρικιά, τρέμει. Τον καταλαμβάνει είδος ζάλης. Δέν βλέπει πλέον η τα υποτιθέμενα φάσματα. Ο ελάχιστος θόρυβος είναι ίσως ο θρούς της έσθής των, η άκουομένη φωνή είναι η του θύματός του, και ο δυστυχής αγωνιά,

Φοβείται. Ἡ φαντασία του θερμαινόμενη ὀλοὴν τῶ παριστάνει πλῆθος ἀδικημάτων καὶ ὁ δυστυχὴς αἰσθάνεται φρενήριδα. Ἐν τῶ μεταξὺ ἡ κατάστασις ἐπιδεινοῦται. Ὁ λάρυγξ δὲν δύναται πλέον νὰ συσταλῇ καὶ ὁ σιελος συσσωρευόμενος μεταβάλλεται εἰς ῥόγγους, οἵτινες τῶ κλείουσι τὸν λάρυγγα. Ἦδη μόλις δύναται νὰ ἀναπνεύσῃ. Οἱ ῥόγχοι τὸν πνίγουσιν, ἡ ἀναπνοή του εἶνε βαρεία καὶ ἡ φαντασία του τῶ παριστάνει τὰς χεῖρας δαιμόνων περιβαλλούσας τὸν λαμόν του, ἵνα τὸν στραγγαλίσωσιν.

Εἶναι ἀληθές, αἰσθάνεται, ὅτι τὸν πνίγουν. Ἴδου αἱ χεῖρες τῶν φασμάτων τὸν πνίγουσιν ὀλοὴν δυνατώτερα. "ὦ! τῆς φρίκης! Προσπαθεῖ νὰ ἐγερθῇ. Παλαίει ὡς πρὸς ἀληθεῖς ἀνθρώπους. Τὴν μορφήν του κατακλύζει ἀπαισία ὀχρότης· κραυγάζει, κτυπᾷ πρὸς ἀοράτους ὑπάρξεις, θέλει νὰ κρυθῇ καὶ βραχναὶ φωναὶ ἐξέρχονται ἐκ τοῦ κεκλεισμένου ἤδη λάρυγγός του. Δὲν ἀναγνωρίζει πλέον τοὺς γύρωθεν ἰσταμένους συγγενεῖς καὶ γνωρίμους, δὲν βλέπει πλέον ἢ τοὺς διώκτας του, δὲν παρακολουθεῖ ἢ τὰς κινήσεις των, δὲν ἀκούει ἢ τὴν φωνήν των. Εἶναι παράφρων πλέον, ἰδὸν τὸ πᾶν. Ὁ ἐγκέφαλος του ἀσθενῆς καὶ ἀδύνατος, κατακλυζόμενος ὑπὸ τῶν τρομερῶν τῆς φαντασίας εἰκόνων καὶ ὑποστάς παραφόρους δοκιμασίας, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐνεργήσῃ κανονικῶς. Διεγείρεται ὀλοὴν περισσότερο, ἐξάπτων τὸν ἀσθενῆ, ὅστις ζῆ τότε τὸσας ὥρας, ὅσας τῶ ἐπιτρέπει ἡ κατάστασις τῆς ἀσθενείας του. Τὰ μικρὰ παιδία θνήσκουσιν ἐνίοτε κοπιώδως, ἀλλὰ εἰς αὐτὰ δὲν εἶνε πλέον ἡ ἐξαπτομένη φαντασία τὸ αἷτιον. Ὑποφέρουσιν ἀναλόγως τῆς ἀσθενείας καὶ τὸσον περισσότερο, ὅσον εἶναι ὑγιεινέστερας κράσεως.

"Ἐβαίνον ποτὲ πρὸς τὸν θάνατον. Οἱ τρομεροὶ πόνοι οὐς ἠσθανόμην, μοὶ ἐδείκνυον τὸ ψυχρὸν μυῆμα. Γύρωθεν οἱ οἰκεῖοί μου μὲ παρετήρουν ἀπλητισμένοι. Ἐν τῇ κρίσει ταύτῃ στιγμήν ἅπαν τὸ παρελθὸν μέχρι τῶν ἐλαχίστων αὐτοῦ μερῶν διήλθε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Οἱ πόνοι μου ἐγίνοντο δεινότεροι, ῥίγος μὲ κατέλαβε, δὲν ἐδλεπον πλέον καθαρῶς, ἡ ὄρασις μου ὀλοὴν ἐσκοτίζετο περισσότερο καὶ τὰ ὄτα μου ἤρχισαν νὰ βοῖζουν ἀπαισίως. Αἰφνης οἱ πόνοι ἐνεκρώθησαν καὶ γλυκυτάτη νάρκη ἤρχισε νὰ μὲ καταλαμβάνῃ.

Τὸ πᾶν ἀπώλλετο! Ἐχάνομην...

"Ὅταν μετὰ τινα λεπτὰ ἐπανῆλθον αἱ αἰσθήσεις, ἐνόμισα ὅτι ἀφύπνιζομην ἀπὸ τὸν γλυκύτερον ὕπνον. Ἀλλ' οἱ πόνοι μου

ἐπανῆλθον καὶ αὐτοὶ τρομεροὶ ὡς καὶ πρὶν. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ ἀναπνοή μου ἐγένετο καὶ πάλιν κανονικὴ καὶ χάρις εἰς τινα φάρμακα, μετὰ τινας ὥρας ἤμην πολὺ καλύτερον.

Τοῦτο τοῦλάχιστον τὸ ὁμολογῶ ὅτι δὲν μὲ νύχαρίστησε καὶ τόσον πολὺ. Ὁ θάνατος ἦτο γλυκύτερος καὶ ἠσυχώτερος τῆς πολυκυμάντου καὶ θυρυβώδους καταστάσεως, ἣτις καλεῖται ζωή, ὥστε τῇ ἀληθείᾳ μὲ κατεγοήτευσεν. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχον ἤδη ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ζωὴν, ἵνα καὶ πάλιν ἀφήσω αὐτήν, ἦτο βεβαίως κάπως δύσκολον· μὴ ἔχουσα δὲ τὴν ὁρεξίν νὰ δοκιμάσω τοὺς ὀρμεις πόνους ἐνὸς ὀλητηρίου ἢ νὰ ἴδω τὸ αἷμα μου ρέον ἐκ τινος πλυγῆς ἐγχειριδίου, συνεκράτησα ἐμαυτὴν καὶ ἐσκέφθην νὰ φυλάξω δι' ἄλλην ἑσπῶν τὸν τρελλὸν ἴσως τοῦτον πόθον μου.

ΚΑΘΑΝΘΗ ΡΟΣΤΑΝΟΥ

ΠΑΜΕ

Πᾶμε στὸ ἐρημοκλήσι τοῦ παπᾶς
δὲν τῶχει ἀκόμη λειτουργίσει,
πρῶτοι νὰ ποῦμ' ἐμεῖς τὴ λειτουργίαν
καὶ ἡ ψυχὴ μας ψυλὰ νὰ φτερουγίσῃ.

Πᾶμε γιατί θὰ δείξω στὸ Χριστὸ
ἂν ἡ λογιά του μοιάζει στὴ δική μου
καὶ θὰ τοῦ πῶ, Ἐκεῖνος νὰ μοῦ πῇ
ἂν βρισκεται πληγὴ ὡς τὴ πληγὴ μου.

Πᾶμε καὶ σὺν ἰδῆς καὶ τοῦ Χριστοῦ
τὸ βλέμμα του γιὰ μὲ νὰ μεσιτέψῃ
δός μου γλυκαῖά μου ἀγάπη, ἕνα φιλὶ
καὶ τὸ φιλὶ σου ἐκεῖ θὰ μὲ γιατρέψῃ.

ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ

Δὲν σοῦδωσε ἡ φύσις μυρωδιὰ
καὶ χρώματα πολλὰ νὰ σὲ στολίσουν,
τὰ κίτρινά σου φύλλα τὰ χρυσὰ
ὅπως μυρίζουν τ' ἀνθὴ δὲν μυρίζουν

Σοῦ στέρισε τὴ χάρι τῆς μοσχίᾶς
τοῦ γιασεμιοῦ, τοῦ γιούλιου, τῆ φρεσζάδα
τοῦ ρόδου τὴ περίφημη θωριά
τὴ χάρι, ὁμορφιά, καὶ κοκκινιάδα

Καὶ σοῦδωσε μονάχα τὸ χρυσὸ
τὸ χρῶμα ποὶ ὁμορφοῦ ἀπ' τὸν ἥλιο
γιὰ νὰ στολίσῃς, χρυσάνθεμο γλυκὸ,
τὸ μακρυνό, καὶ κίτρινο βασιλεῖο !!...

Ζάκωνθος

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΑΛΟΝΤΗΣ

ΒΕΕΤHOVEN

ΖΩΗ ΘΛΙΨΕΩΝ ΚΑΙ ΔΟΣΗΣ

Δὲν πρόκειται νὰ ἀναλύσωμεν τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἔργον τῆς ὑπερανθρώπου ταύτης καλλιτεχνικῆς ψυχῆς. Ἀλλὰ διὰ τῶν ὀλίγων αὐτῶν ἐπεισοδίων τῆς πολυκυμάντου ζωῆς τοῦ Μπετόβεν, τὴν ὁποίαν ὁμως τὸ μεγαλοῦργον πνεῦμα διήνευσε μὲ τὴν εὐγένειαν καὶ σωϊκότητα, νὰ ἐπισχύσωμεν τὴν πίστιν πρὸς τὸ ζῆν ὄλων ἐκείνων, οἱ ὅποιοι λιποψυχοῦν καὶ ἀπογοητεύονται εὐκόλως.

Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος τοῦ ὁποίου ἡ μορφή ἔφευρεν αἰετοπετὸν τὸν τύπον τῆς θλίψεως, ὡς ἐξηκριβώθη, ὑπῆρξεν ἐπὶ τινα χρόνον κομφνεύμιος νεανίσκος, καὶ πολλάκις ἐθέθη περιπατῶν εἰς τὸ Prater τῆς Βιέννης, φορῶν μαύρας περικνημίδας καὶ ποῦδραν. Ἀλλ' αἱ τρικυμῖαι τῆς ζωῆς του δὲν ἤρρησαν νὰ ἐκσπάσουν. Ἡ πτωχεία καὶ κόπωση ἐκ τῆς ἐργασίας του ποτὲ δὲν τὸν ἐγκατέλειψαν. Ἐξῆρχετο πολλάκις ἀσκεπής, ἀξυριστός, μὲ ἀγρίαν κόμμωσιν, φορῶν ἐπειδύτην καὶ πανταλόνιον ἐξ ἐρίου εὐτελεστάτου. Τοιοῦτο ἦτο τὸ ἐξωτερικόν του, ὥστε μόλις ἐνεφανίζετο εἰς τὰς ὁδοὺς, ἐφώναζον οἱ μικροὶ ὄχληροί :

— Νὰ ὁ Ροβινσὼν Κρούσος !

Ἀλλὰ καὶ οἱ σοβαροὶ καὶ οἱ μεγάλοι περιέπαιζον «αὐτὸν τὸν τρελλόν».

Ὁ πατήρ του εὐθὺς ἀπὸ τοῦ 4ου ἔτους ἐσκέφθη νὰ τὸν ἐκμεταλλευθῇ. Σκοπὸς του ἦτο νὰ παρουσιάσῃ μίαν «μικρὰν μεγαλοφυΐαν» καὶ πρὸς τοῦτο ὑπέβαλεν αὐτὸν εἰς ἐπίμονον παρασκευήν· τότε μόνον ἐσηκωνετο τὸ παιδίον ἀπὸ τὸ κλειδοκύμβαλον, ὅταν οἱ δάκτυλοί του ἐπὶ πλέον ἔνδεκα ἔτων ἐλάμβανε μέρος εἰς τὴν ὀρχήστραν τοῦ θεάτρου. Δεκατριῶν ἔτων ἔπαιζεν ὄργανον. Τέσσαρα ἔτη βραδύτερον ἦτο προστάτης τῆς οἰκογενείας του, ἐπιμελούμενος καὶ τῆς ἀνατροφῆς δύο ἀδελφῶν του μικροτέρων.

Ἡ βιοπάλη ἄρχεται, μὲ τὰς πρώτας

δὲ δειλὰς ἐπιτυχίας, τὰ πρῶτα κέρδη εἰς θουσιάζουν τὸν ἀπείρον νεανίσκον.

Οἱ καρποὶ τῆς κολοσσαίας ἐργατικότητος τοῦ Μπετόβεν εἶνε ἀφθονώτατοι. Τίς ἀκούσας τὴν Appassionata δὲν ἐρρίγησε ; Τίς δὲν ἤκουσε τὴν πασίγνωστον, τὴν ἀθάνατον Sonate au clair de Lune ;

Ἡ μελαγχολία τῆς ζωῆς του, ἐξηγεῖ τὴν μελαγχολικότητα τῶν ἔργων του. Τὰ διαπνέει πάντοτε τὸ παράπονον ἀνθρώπου πάσχοντος.

Ἐγεννήθη τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1770 εἰς τὴν Μπόννην, παρὰ τὴν Κολωνίαν, ἐκ πατρὸς ἀλλοκολλικοῦ καὶ μητρὸς φθισικῆς. Ἡ λεπτομέρεια αὐτῆ ἀποκαλύπτει τὰς ἀμαρτίας αἱ ὁποῖαι ἐβάρυνον ἐπὶ τῆς δυστυχούς αὐτῆς μεγαλοφυΐας καὶ ἐξηγεῖ τὸ αἷτιον τῆς βαρκοῖας ὑφ' ἧς κατελήφθη ἐν ἡλικίᾳ εἰκοσι ἑξ ἔτων.

Ἀλλ' ἐπέρχεται ἡ τρομερώτερά συμφορὰ τῆς ζωῆς του. Τὸ 1796 ἐν ἡλικίᾳ 26 ἔτων κατελήφθη ὑπὸ ἰσχυροτάτης βαρκοῖας. Ὁ δόκτωρ Κλωτς Φωρὲς ὅστις ἐπισταμένως διηρέυνε καὶ παρηκολούθησε τὴν ἀσθενείαν του, συνεπέρανεν ὅτι ὠφείλετο εἰς γενικὴν κληρονομικὴν πάθησιν. Καὶ οὕτω κατεδικάσθη ὁ δυστυχὴς νὰ στερηθῇ τοῦ πολυτιμοτέρου του ὄργανου. Διὰ νὰ συνθέτῃ ἦτο ἠναγκασμένος νὰ κρατῇ μικρὸν ραβδίον μετὰ τῶν ὀδόντων του, ἀκουμβοῦν ἐπὶ τοῦ

Ἡ «μικρὰ μεγαλοφυΐα» δὲν ἤρρησε ν' ἀναφανῇ καὶ τὸ ὄνειρον τοῦ πατρὸς Μπετόβεν ἐξεπληρώθη ταχέως

κιβωτίου του κλειδοκυμβάλου, ώστε να ακούη άμυδρώς τους ήχους.

Ίδου άποσπάσματα δύο επιστολών του, όπου εν θλίψει διηγείται το γεγονός :

«Φίλιτατέ μοι, αγαθὲ καὶ πολίτιμε Ἀμένδα, ὁ Μπετόβεν σου εἶνε τελείως δυστυχῆς. Φουτάσου ὅτι ἡ εὐγενεστέρη τῶν αισθήσεών μου, ἡ ἀκοή, ἐξησθένησε σημαντικά. Ἦδη ἀφ' ἧς ἐποχῆς εὐρισκόμεθα μαζί, ἀτελήθησαν τὰ συμπτώματα τοῦ κακοῦ καὶ τὸ ἐκρυσπτον' δυστυχῶς ὅμως ἔκτοτε ἐχειροτέρευε κατά πολὺ. Θὰ θεραπευθῶ ἀρὰ γε ; Φυσικὰ ἐλπίζω τοιοῦτόν τι. Ἄλλ' ἡ ἐλπίς μου εἶνε μικρά. Τοιαῦται ἀσθένεια εἶνε ἀνίατοι. Λοιπὸν ὀφείλω τοῦ λοιποῦ νὰ ζῶ ζωὴν ἀθλίαν καὶ ν' ἀποφεύγω πᾶν δτι προσφιλές καὶ τοῦτο ἐντὸς τόσον ἀθλίου κόσμου καὶ ἐγώιστοῦ ! Κατ' ἀνάγκη θέλω καταφύγει εἰς θλιβεράν ἐγκαρτέρησιν. Ἄναμφιβόλως ἔχω ὅλην τὴν διάθεσιν νὰ θέσω τὸ ἐγώ μου ὑπεράνω ὅλων αὐτῶν τῶν δεινῶν. Πῶς ὅμως θέλω κατορθώσῃ τοῦτο ;»

Καὶ ἐν ἄλλῃ ἐπιστολῇ :

«Εἰς τὸ θέατρον ὀφείλω νὰ κάθηναι πλησιέστατα τῆς ὀρχήστρας, διὰ ν' ἀντιλαμβάνωμαι τοὺς ἠθοποιούς. Ἄν καθῆσω ὀλίγον μακρὰν δὲν ἀκούω τοὺς τόνους, οὐδὲ τὰς φωνὰς οὐδὲ τὰ ὄργανα. Ὅταν μοῦ ὁμιλοῦν ἠσυχῶς, μόλις κατορθῶν νὰ ἀκούσω, ἀλλὰ πάλιν μοῦ εἶνε ἀνυπόφορον τὸ νὰ μοῦ φωνάζουν. Συχνὰ καταρῶμαι τὴν ὑπαρξίν μου... Θέλω, ἂν τοῦτο μοῦ εἶνε δυνατόν, νὰ καταφύγω εἰς τὴν ἐγκαρτέρησιν. Ἄλλ' ἔρχονται στιγμαὶ τῆς ζωῆς μου, καθ' ἃς εἶμαι τὸ ἀθλιέστερον τῶν πλασμάτων τοῦ Θεοῦ... Ἐγκαρτέρησις ! Ὅποιον θλιβερόν καταφύγιον ! Ἐν τούτοις εἶνε τὸ μόνον ὅπερ μοῦ ἀπέμεινε !...»

Ἄλλ' ἔρχονται στιγμαὶ τῆς ζωῆς μου, καθ' ἃς εἶμαι τὸ ἀθλιέστερον τῶν πλασμάτων τοῦ Θεοῦ... Ἐγκαρτέρησις ! Ὅποιον θλιβερόν καταφύγιον ! Ἐν τούτοις εἶνε τὸ μόνον ὅπερ μοῦ ἀπέμεινε !...»

Ἄλλ' ἔρχονται στιγμαὶ τῆς ζωῆς μου, καθ' ἃς εἶμαι τὸ ἀθλιέστερον τῶν πλασμάτων τοῦ Θεοῦ... Ἐγκαρτέρησις ! Ὅποιον θλιβερόν καταφύγιον ! Ἐν τούτοις εἶνε τὸ μόνον ὅπερ μοῦ ἀπέμεινε !...»

Ἄλλ' ἔρχονται στιγμαὶ τῆς ζωῆς μου, καθ' ἃς εἶμαι τὸ ἀθλιέστερον τῶν πλασμάτων τοῦ Θεοῦ... Ἐγκαρτέρησις ! Ὅποιον θλιβερόν καταφύγιον ! Ἐν τούτοις εἶνε τὸ μόνον ὅπερ μοῦ ἀπέμεινε !...»

ἀνάμνησιν ἐνὸς μεγάλου ἀνδρός...»

Ἐμφορούμενος ὑπὸ δημοκρατικῶν αισθημάτων, καὶ με ψυχὴν καθ' ἑαυτὸ ἐπαναστατικὴν διηρμήνευσε ταῦτα διὰ τῶν ἔργων του. Εἰς τὴν ouverture τοῦ «Κοριολάνου» ὅπου γίνονται αἱ τρικυμῖαι, εἰς τὴν Quatrieme quator, op. 18 καὶ εἰς τὴν Sonate appassionata, op. 57, δι' ἣν ὁ Βίσμαρκ εἶπεν :

«Ἐάν τὴν ἦκουον συχνάκις, θὰ ἦμην ἀέποτε λεοντόθυμος...»

Τὸν Μάϊον τοῦ 1806 ὁ Μπετόβεν ἐμνηστεύθη μετὰ τῆς Τερέζας de Brunswick. Διασωθείσά τις ἐπιστολὴ τῆς Τερέζας ἀπεκάλυψε τὰ αισθήματα ταῦτα τοῦ Μπετόβεν

«Μίαν ἐσπέραν Κυριακῆς, μετὰ τὸ γεῦμα ὑπὸ τὸ γλυκὺ φῶς τῆς Σελήνης, ὁ Μπετόβεν ἐκάθισεν εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον. Κατ' ἀρχὰς ἡ χεὶρ του ἀνέδραμεν ἐπὶ τῶν πληκτρῶν ἐπανειλημμένως.

«Ὁ Φραγκίσκος καὶ ἐγὼ ἐγνωρίζομεν αὐτὴν τὴν συνήθειάν του. Οὕτω πως ἤρχιζε πάντοτε. Ἐπειτα ἐκτύπησε μερικὰς ἀρμονίας εἰς τοὺς χαμηλοὺς τόνους καὶ βραδέως με μυστηριώδη ἐπισημότητα ἐπαίξεν ἐν ἄσμα τοῦ Σεβαστιανοῦ Μπάχ :

« Ἄν θέλῃς νὰ μοῦ δώσῃς τὴν καρδίαν σου αὐτὸ ἄς μείνῃ μυστικόν,

«Κανένας ἄνθρωπος νὰ μὴ μαντέψῃ

«Τι ἔχομε στὴ σκέψιν μας οἱ δύο.»

Ἡ μήτηρ μου καθὼς καὶ ὁ κ ἐφημέριος ἐκοιμῶντο. Ὁ ἀδελφός μου ἀφηρημένος παρετήρει πρὸ αὐτοῦ. Ἐγὼ ἠσθανόμην τὸ ἄσμα του καὶ τὸ βλέμμα βαθεῖα εἰς τὴν καρδίαν μου.

«Τὴν πρωΐαν τῆς ἐπομένης συνητήθημεν εἰς τὸν κήπον. Ἐγὼ γράφω, μοῦ εἶπεν, ἕνα μελόδραμα. Τὸ κύριον πρόσωπον εἶνε ἐν ἐμοί, πρὸ ἐμοῦ παντοῦ ὅπου εὐρισκόμην, ὅπου πηγαινῶ, ὅπου μένω. Οὐδέποτε ἄλλοτε ἐφθασα εἰς τοιοῦτον ὕψος. Τὸ πᾶν τώρα μοῦ φαίνεται φῶς, διαφάνεια, διαύγεια. Μέχρι τοῦδε ὁμοιοῦσαν ὡς μικρὸν παιδάριον τῶν διηγημάτων καὶ τῶν μύθων, τὰ ὅποια συλλέγουσι τοὺς χάλυκας καὶ δὲν ἐβλεπο, ὅτι ἦνθει ἐπὶ τοῦ δρομου μου τὸ πλέον ὑπέροχον ἄνθος.»

Ἄλλ' ἐνεκα μυστηρίου τινος, ἐκ τῶν συνήθων εἰς τὰς τάλαιπῶρους ὑπαρξεις, τὰς διακωρμένας ὑπὸ ἐναντίων πάντοτε ἀνέμων, ὁ γάμος τῶν δὲν ἐγένετο. Διὰ τί ; Οὐδέποτε ἐγνώσθη. Ἐν μόνον εἶνε βέβαιον, ὅτι μέχρι τελευταίας πνοῆς ἠγαπῶντο ἀμφότεροι.

Παρ' ὅλα ταῦτα ἡ δόξα τοῦ Μπετόβεν ἐμεγαλύνετο. Ἐν ἔτει 1814 τὸ Συνέδριον τῆς Βιέννης τὸν ἀνεγνώρισεν ὡς δόξαν εὐρωπαϊκὴν.

Νῆ δ Ροβινσὼν Κροδσοῦς !

ΕΡΓΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ

Τὸ πάλαι ὡς οἱ ἄνδρες ἔωθεν ἐκ τῆς εὐνῆς ἀρίσταντο, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες ἐπίπτοντο τότε αὐταὶ τὸ πρόσωπον διὰ ψυχροῦ ὕδατος, ἐπιχειροῦσας θεραπευίδος, κρατοῦσας πρόχουν' τὸ χεῖρον δὲ ὕδωρ κατέπιπτεν εἰς λεκάνην, ἢ ἄλλο λουτήριον ἀγγεῖον. Ἀφοῦ δὲ ἐκτενίζον τὴν κόμην καὶ ἐν δόντο, ἐλάμβανον τὸ πρῶτόν ἐμβρωμα καὶ παρεδίδοντο εὐθὺς εἰς τὰ οἰκιακὰ ἔργα. Ὡς δὲ ἴδιον τῶν ἐλευθέρων ἀνδρῶν ἦν τὸ ἔξω τοῦ οἴκου διατρίβειν, τὸ γυμνάζεσθαι, τὸ πολιτεῦσθαι καὶ ἀγορεύειν, καὶ ἐπιτελεῖν καθόλου τὰ ἐξωτερικὰ τῆς οἰκίας ἔργα, οὕτω καὶ τῶν ἐλευθέρων γυναικῶν τὸ οἰκογενεῖν καὶ ἐνδον μένειν καὶ ἐκδέχεσθαι καὶ θεραπεύειν τὸν ἄνδρα. Ἡ γυνὴ τότε ἦν κυρία τοῦ οἴκου, ἀληθῆς δέσποινα, ὡς ἐκαλεῖτο, οὐ μόνον ἀπέναντι τῶν δούλων, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἀνδρῶν καὶ συζύγων. Προῖοτατο αὐτὴ συμπάσης τῆς οἰκίας, ἦτις ἀπῆτει τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ἐπιστοσίαν καὶ τὴν προσωπικὴν αὐτῆς φιλοπονίαν, ἵνα βαίη αὐτὴ καλῶς καὶ ἐν τάξει, καὶ ἐπεμελεῖτο τῶν πλειστων καὶ ἀναγκαιοτάτων τοῦ οἴκου πραγμάτων κατὰ τε τὴν τροφήν καὶ ἐνδυμασίαν. Ἐπεσάτει δὲ πρὸς τούτους ἡ δέσποινα καὶ ἐπὶ τῶν ζωοτροφῶν καὶ τῶν ἄλλων τοῦ οἴκου προμηθευμάτων καὶ ἐταμίευεν αὐτά, φυλάττουσα αὐτὰ, ἢ ἡ πιστὴ θεράπαινα, ταμίαια διὰ τοῦτο καλουμένη, τὰς κλεῖδας.

Πλὴν δὲ τούτων ἐφορῶντιζε καὶ περὶ τῆς σιτοποιίας καὶ τῆς καθαριότητος τοῦ οἴκου, διέτασσε τὰ τῆς παρασκευῆς τοῦ ἀρίστου καὶ τοῦ δειπνοῦ, καὶ ἐπεμελεῖτο μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς τῶν τέκνων αὐτῆς. Ταῦτα δὲ πάντα ἔωθεν παρασκευάσασα, παρεδίδοτο ἔπειτα εἰς τὸν ὕφαντικὸν αὐτῆς ἰστόν, ἢ ἔλιπτε τὴν ἡλεκάνην διὰ τῶν δακτύλων καὶ ἐξετέλει πᾶσαν τὴν ἐργασίαν τῆς παρασκευῆς τῶν χρησίμων πρὸς ἐνδουσιμασίαν τοῦ τε συζύγου καὶ τῶν τέκνων. Ἡ ἀρχαία ἐλευθερὰ γυνὴ, ὡς ἡ ἡγεμὼν τοῦ σμήνους μέλισσα, ἐνδον τῆς οἰκίας μένουσα, ἐπεμπε τοὺς οἰκέτας ἐπὶ τὰ ἐξωτερικὰ ἔργα, αὐτὴ προνοοῦσα περὶ τῶν ἐσωτερικῶν, ἐδέχετο τὰ εἰσφερόμενα, διένεμε τὰ πρὸς δαπάνην ἀναγκαῖα, ἐφύλαττε δὲ τὰ περισσεύοντα καὶ ἐφορῶντιζε περὶ τῆς θεραπείας τῶν ἀσθενούντων. Ἐργον δ' ὡσαύτως τῆς δεσποίνης καὶ νὰ φροντίξῃ, πῶς αἱ θεράπαιναὶ νὰ ἐπιτελοῦν καλῶς τὰ ἑαυτῶν ἔργα, καθοδηγοῦσα τὰς ἀπειροτέρως ἐχούσας καὶ διάμορφοῦσα αὐτὰς εἰς τὴν πιστὴν καὶ τελείαν ἐπιεργασίαν τῶν ἀνατεθειμένων αὐταῖς ἔργων.

M. B.

Ἄλλ' ἔρχονται στιγμαὶ τῆς ζωῆς μου, καθ' ἃς εἶμαι τὸ ἀθλιέστερον τῶν πλασμάτων τοῦ Θεοῦ... Ἐγκαρτέρησις ! Ὅποιον θλιβερόν καταφύγιον ! Ἐν τούτοις εἶνε τὸ μόνον ὅπερ μοῦ ἀπέμεινε !...»

Ἄλλ' ἔρχονται στιγμαὶ τῆς ζωῆς μου, καθ' ἃς εἶμαι τὸ ἀθλιέστερον τῶν πλασμάτων τοῦ Θεοῦ... Ἐγκαρτέρησις ! Ὅποιον θλιβερόν καταφύγιον ! Ἐν τούτοις εἶνε τὸ μόνον ὅπερ μοῦ ἀπέμεινε !...»

Ἄλλ' ἔρχονται στιγμαὶ τῆς ζωῆς μου, καθ' ἃς εἶμαι τὸ ἀθλιέστερον τῶν πλασμάτων τοῦ Θεοῦ... Ἐγκαρτέρησις ! Ὅποιον θλιβερόν καταφύγιον ! Ἐν τούτοις εἶνε τὸ μόνον ὅπερ μοῦ ἀπέμεινε !...»

Ἄλλ' ἔρχονται στιγμαὶ τῆς ζωῆς μου, καθ' ἃς εἶμαι τὸ ἀθλιέστερον τῶν πλασμάτων τοῦ Θεοῦ... Ἐγκαρτέρησις ! Ὅποιον θλιβερόν καταφύγιον ! Ἐν τούτοις εἶνε τὸ μόνον ὅπερ μοῦ ἀπέμεινε !...»

Ἐἴτα ἠκολούθησαν αἱ ἡμέραι ἄλλων δεινῶν. Τρεῖς πλούσιοι ἄστοι τῆς Βιέννης ἐνφ' προσεφέρθησαν νὰ τὸν ἀποζημιώσουν διὰ 4,000 φλωριῶν ἐπὶ τῷ ὄρφι νὰ μὴ φύγῃ ἐκ τῆς πόλεως ταύτης, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κρατήσουν τὴν ὑπόσχεσίν των. Ἐπὶ πλέον ἡ κωφότης τὸν ἐκυρίευεν ἐντελῶς. Ὅτε δὲ, ἐν ἔτει 1822 ἐπιμόμως ἐξήγησε νὰ διευθύνῃ τὰς γενικὰς δοκιμὰς τοῦ Fidelia, μὴ δυνάμενος οὐδὲν ἐξ ὧν συνέβαινον εἰς τὴν σκηνὴν ν' ἀκούσῃ, διηύθυνεν ὀρχήστραν καὶ ἠθοποιούς ἐν ἐντελῇ συγχύσει. Δύο δ' ἔτη βραδύτερον συνδιευθύνων τὴν Symphonie avec chœurs, δὲν ἦκουε ποσῶς τὸν σάλον ἐκ τῶν χειροκροτημάτων συμπάσης τῆς αἰθούσης καὶ μόνον, ὅταν τις τῶν αἰδῶν, τὸν ἐλάμβανεν ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ τὸν ἔστρεφε πρὸς τὸ ἀκροατήριον, τότε συγκεκριμένως καὶ ἀφώνως ἔβλεπεν ὀρθίως τοὺς ἀκροατὰς ρίπτοντας τοὺς πῖλους των καὶ χειροκροτοῦντας.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐστεροχωρεῖτο ὑπὸ χρηματικῶν ἀναγκῶν, ἐβασανίζετο ὑπὸ δικῶν καὶ ἐνοχλείτο ὑπὸ οἰκιακῶν φροντίδων. Ἐπὶ πλέον ἐπέπρωτο νὰ πληρωθῇ καὶ δι' ἐντελῶς ἀγνωμοσύνης παρὰ τοῦ ἀνεψιοῦ του Καρόλου, τὸν ὁποῖον ἐλάτρευε μέχρι παραφροσύνης. Ἀναριθμητοὶ καὶ ἀπερίγραπτοι εἶνε αἱ στερήσεις καὶ στεροχωρίαι τοῦ ἀτυχοῦς μουσουργοῦ, ἐξ αἰτίας τοῦ ἀγνώμονος ἀνεψιοῦ του.

Καὶ ἀκριβῶς ἐν μέσῳ αὐτῶν τῶν θλίψεων τοῦ ἀπεθεώθη διὰ τὴν ἐννάτην Συμφωνίαν του. Ἄλλως τε τόσον εἶχε συνηθίσει μετὰ τὸ ἰσοζύγιον τῶν θλίψεων καὶ τῆς δόξης, ὥστε ἀπαθῆς ὑπέδεχτο ἀμφότερα.

Τὰ πάντα εθεώρει διὰ δριμυτάτης εἰρωνείας καὶ ἐσχάτης περιφρονήσεως. Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἡ ἀσθένεια τὸν κατέβαλε. Προσεβλήθη ὑπὸ ἰατροῦ καὶ μετ' οὐ πολὺ ὑπὸ πλευρίτιδος τὴν ὁποίαν ἀπέκτησε χάριν τοῦ ἀνεψιοῦ του, ἐκ τινος εἰς Βιέννην ταξειδίου. Ἐπιστρέψας ἐξήτησεν ἀπὸ τὸν ἀνεψιὸν του νὰ τοῦ φέρῃ ἰατρόν. Ἄλλ' οὗτος ἐλησμόνησε καὶ ὁ ἰατρός ἠλθεν ἀργά, ὁ δὲ δυστυχῆς Μπετόβεν ἔπεσε βαρῦτατα διὰ νὰ μὴ ἐγερθῇ πλέον, ἐπὶ κλίνης ἀθλιεστάτης, ὅπου ὁ τάλας εἶχε καταφαγαθῇ ὑπὸ τῶν κορέων !

Δὲν εἶχεν οὔτε ὄβολον διὰ νὰ πληρώσῃ τὰ φάρμακα καὶ τὴν τροφήν του. Καὶ χάρις εἰς τὴν Φιλαρμονικὴν Ἐταιρείαν τοῦ Λονδίνου, διὰ δωρεᾶς 2,500 φρ. εὔρεν ἀνακούφισιν εἰς τὰς ἐσχάτας στιγμὰς του. Μετὰ τρεῖς ἐγχειρήσεις τὸ θεῖον πνεῦμα του ἀπεσπάρθη ἀπὸ τὸ μυριοτρόπως τάλαιπωρηθὲν ἐκεῖνο σῶμα, ἐνφ' ἔξω ἐμαίνετο ἡ θύελλα καὶ αἱ ἀστραπαὶ διέσχίζον τὸ χάος.

Ἡ γαιωμένη φύσις κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ Μπετόβεν εὐρίσκετο ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὸν διαρκῆ σάλον τῆς ψυχῆς του. Α. ΠΡ.

— 303 —

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΒΡΑΧΟΣ—ΒΑΤΡΑΧΟΣ

Τὸ ὄρος Ἄμπου τῶν βορείων Ἰνδιῶν εἶνε εἰς θαυμάσιος θερμὸς σταθμὸς, πολυσύχναστος καὶ θερπνός. Γύρωθεν χαριέσσης μικρᾶς λίμνης, κατεσπαρμένης ἀπὸ κατάφυτα μαγευτικὰ νησίδρια, εὐρίσκονται ὠραῖαι ἐπαύσεις, τῶν ὁποίων δεσπόζει πελώριος βραχώδης ὄγκος, παρουσιάζων περιέργον καὶ καταπληκτικὴν προτομὴν γιγαντιαίου βιτράχου, ἐτοίμου νὰ καταταράξῃ διὰ τρομεροῦ πηδήματος τὰ γαληνιαῖα ὕδατα τῆς χαριτωμένης λίμνης.

Κατὰ τινεὶ δὲ παράδοξον τοῦ τόπου, εἰς πελώριος γίγας ἐπέταξεν ἐκεῖ τὸν περιέργον αὐτὸν βράχον. Τὸ φαινόμενον ἕως τοῦτο ἐξηγεῖται φυσικώτατα ἐκ τῆς ἀποκρήμνου κατασκευῆς τοῦ ὄρους Ἄμπου, ἐφ' οὗ δὲν ὑπάρχουν ὄρκοι, ἀλλὰ μικροὶ ἀτραποὶ διὰ μέσου βράχων ἀποτόμων, ἐξ ὧν ἀνζυμβόλως ἀπεσπάσθη διὰ σεισμοῦ τινος ὁ ἐκ βράχου βιτράχος.

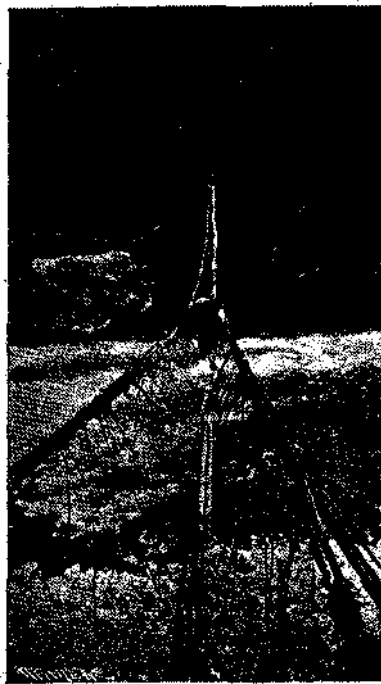
Τόσον ἕως τεχνητῶς ἐπεξεργασμένός φαίνεται ὅτι εἶνε ὁ βράχος οὗτος ὥστε νομίζει τις ὅτι χεῖρες γλύπτου τῶ ἀπέδωσαν αὐτὴν τὴν μορφήν καὶ οὐχὶ ἡ φύσις.

Ἰσάρχει δὲ πληθώρα τοιούτων βράχων ἐπὶ τῆς γῆς, ἐχάντων διάφορα σχήματα καὶ μορφὰς ἀνθρώπων καὶ ζώων.

ΓΕΦΥΡΑΙ ΕΚ ΒΑΜΒΟΥ

Εἰς τὸ Σηκίμ οἱ αὐτόχθονες μεταχειρίζονται ὡς μέσα συνδέσεως τῶν ὄχθων τῶν ποταμῶν, γεφύρας κρεμαστάς, τῶν ὁποίων ἡ μηχανικὴ σύνθεσις εἶνε ὁμοία πρὸς τὰς περιφήμους κρεμαστάς γεφύρας τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ ὕλικόν τῶν τοιούτων γεφυρῶν συνίσταται ἀποκλειστικῶς ἐκ βαμβοῦ (ἰνδοκαλάμου). Ἐν πρώτοις εὐρίσκουν ἐπὶ τῶν ὄχθων δύο ὑψηλὰ σημεῖα δεδοκιμασμένης ἀντοχῆς, ἀπὸ τὰ ὁποῖα κρεμοῦν τὴν πλεκτὴν ἐκ βαμβοῦ γέφυραν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀπαραίτητος εἰς τὸ κέντρον κοιλία τῆς γεφύρας νὰ αἰωρῆται ὑψηλότερον τῶν ὑδάτων. Τὰ κυριώτερα μέρη τῆς γεφύρας εἶνε δύο καλώδια κατεσκευασμένα ἐκ καλάμιων συνηνωμένων. Τὰ καλώδια ταῦτα εἶνε προσηλωμένα ἐπὶ τῶν δύο τερμάτων παραλλήλως. Τρεῖς δὲ ἄλλοι γονδρότεροι καλάμοι συνηνωμένοι, σχηματίζουν τὸ δάπεδον, τὸ ὁποῖον συγκρατεῖται ἀπὸ τὰ δύο καλώδια δι' ἰσχυρῶν λωρίδων ἐκ φλοιῶν βαμβοῦ.

Αἱ γέφυραι αὗται ἔχουσι πολλάκις μῆκος ἑκατὸ μέτρων, διατηροῦνται δὲ ἐπ' ἀρκετὸν χρόνον. Ἐν τούτοις πολλάκις συμβαίνουν δυστυχήματα, ὅταν ἀμελήσουν οἱ αὐτόχθονες νὰ ἀντικαταστήσουν ἐν καιρῷ τὰς ἐκ βαμβοῦ γεφύρας τῶν διὰ καινουργῶν, ὅποτε τὰ χειμαρῶδη ρεῦματα τῶν ποταμῶν παρασύρουν ταύτας μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν δυστυχῶν διαβχτῶν.

Ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Βενιζέλος χειροκροτῶν τὴν πρώτην πτήσιν τοῦ πρώτου ἑλληνοῦ ἀεροπόρου.

Η ΑΕΡΟΠΛΟΪΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΛΛΗΝ ΑΕΡΟΠΟΡΟΣ

Μετὰ τὸσαύτας ἀτυχεῖς ἀποπειρὰς τοῦ κ. Λ. Ἀρνιώτη καὶ τὰς ματαιωθείσας πτήσεις τοῦ βαρῶνου δὲ Κατέρς, εἶδομεν πέρυσι τὸν ρῶσον Οὐτόμοσι ἀνυψούμενον ἐπὶ ἀεροπλάνου ὑπερθεν τοῦ Νέου Φαλήρου. Ἄλλ' ὁ ἀτυχὸς οὐρανὸς μόλις πρό τινος, τὴν 8 Φεβρουαρίου, ἐδέχθη εἰς τὰς αἰθερίους ἀγκάλας του τὸν πρῶτον ἑλληνα ἀεροπόρον καὶ τοιοῦτος νητύχησε νὰ εἶνε ὁ κ. Ἐμμ. Ἀργυροπούλος, υἱὸς τοῦ ἄλλοτε ἐν Πετροπόλει πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος, διπλωματοῦχος τῆς ἀεροναυτικῆς σχολῆς τοῦ Μαρμελλάν.

Διὰ τὴν πρώτην ταύτην πτήσιν εἶχε γείνει στενὴ, σχεδὸν οἰκογενειακὴ, πρόσκλησις. Ἐκλήθη διὰ τὴν 8 π. μ. εἰς τὸ παρά τοῦς στρατῶνας τοῦ Μηχανικοῦ πεδίου τοῦ Ροῦφ

στενὸς κύκλος ἀξιωματικῶν, κυρίων καὶ κυριῶν, ὅπως παρῆσαν εἰς δοκιμαστικὴν πτήσιν τοῦ κ. Ἀργυροπούλου. Πικρῆ δὲ ἐκ τῶν ἐπιστήμων καὶ ὁ κ. Πρωθυπουργός, ἐνωρίτατα προσελθὼν καὶ μετ' ἐνδιαφέροντος παρακολουθήσας ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τὰς ἐτοιμασίας.

Ἐσχηματίσθη τοιοτοτρόπως κύκλος ἑκατὸν περίπου ἀτόμων, τοῦ ὠρξίου φύλου ἰσοψηφούντος σχεδόν, καὶ περὶ τὸν κύκλον αὐτὸν πλαίσιον περιέργων πολυπληθέστερον, τὸ ὁποῖον συνεκράτουσιν στρατιῶται τοῦ μηχανικοῦ.

Τὸ ἀεροπλάνον ἑτοιμὸν ἀνέμενε. Μὲ τὸ μεταλλινὸν στήθος του καὶ τὰς δερματίνους πτέρυγας καὶ τὴν οὐρὰν εἶχεν ἀκριβῶς τὸ σχῆμα πτηνοῦ στηριζομένου ἐπὶ δύο μικρῶν τροχῶν, κχιπτομένων σχεδόν ὑπὸ τὸ βάρος του.

Ὁ κ. Ἀργυροπούλος, ὑψηλόσωμος, μὲ πρόσωπον ἐπιμελῶς ἐξυρισμένον καὶ παρουσιάζων τὰς ἐντόνους γραμμάς τοῦ σκληραγωγημένου

άθλητοῦ καταγίνεται εἰς τὰς τελευταίας ἐτομασίας, ἔχων βοηθὸν τὸν ἀδελφὸν του, τὸν γεωπόνον, τὸν ὁποῖον ἐμόρφωσεν εἰς πρώτης τάξεως βοηθὸν μηχανικόν.

Ἐπὶ τέλους ἔλα εἶνε ἔτοιμα. Ὁ κ. Ἀργυρόπουλος ἐπιβαίνει τοῦ ἀεροπλάνου φέρων τὸν σκούπον τοῦ ἀερονάου ἀπὸ μπλέ φινέλλαν, καὶ καταβιβάζει τὰς δισόπτρας, αἱ ὁποῖαι προφυλάττουσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπὸ τὸν ἄνεμον.

Ὁ κ. Ἀργυρόπουλος ἀδελφὸς κρατεῖ τὰς πτέρυγας τῆς ἑλικας, ἥτις εἶνε πρὸς τὰ ἐμπρός, ἐν ᾧ στρατιῶται ὑποβκατάζουσι τὰς δύο πλαγίας πτέρυγας τοῦ ἀεροπλάνου καὶ τὸ πηδάλιον.

Γύρω εἰς τὸν κύκλον τῶν θεατῶν ἀρχίζει νὰ ἐπικρατῆ ἀγωνία. Ὅλοι ἔχουν προσηλώσει τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀεροπλάνου καὶ κρατοῦν σχεδὸν τὴν ἀναπνοήν.

— Ἐτοιμος; ἐρωτᾷ ὁ ἀδελφὸς Ἀργυρόπουλος.

— Ἐτοιμος! ἀπαντᾷ ὁ ἀεροπόρος.

Ὁ πρῶτος κάμνει μίαν ἀντίστροφον στροφὴν τῆς ἑλικας καὶ τὴν ἀφίνει. Ἡ κινητήριος μηχανὴ ἀρχίζει νὰ λειτουργῆ καὶ ἡ ἑλιξ στρέφεται μὲ δαμιονιώδη κρότον, ἀνεγείρουσα νέφη σκόνης καὶ προκαλοῦσα ἄνεμον, ὅστις τυφλώνει τοὺς θεατάς.

Καὶ τὸ ἀεροπλάνον ἀρχίζει νὰ προχωρῆ κυλιόμενον ἐπὶ τῶν δύο τροχῶν, ἐνῶ οἱ στρατιῶται, οἱ ὑποβκατάζοντες τὰς πτέρυγας, ἀκολουθοῦν. Καὶ προχωρεῖ τοιοῦτοτρόπως εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι ἕως εἰκοσιπέντε μέτρων, ἐνῶ ἡ ἑλιξ ἀρχίζει νὰ στρέφεται ἐπὶ μάλλον καὶ μάλλον ταχύτερον.

Καὶ ἰδὼν τὸ ἀεροπλάνον ἀνυψοῦται τοῦ ἐδάφους, διαγράφον χαριτωμένην καμπύλην ὑπὸ τὰ χειροκροτήματα καὶ τὰς ἐπευφημίας τοῦ πλήθους, τὸ ὁποῖον συνέχει ἐν ταῦτοις ἀκόμη ἡ ἀνησυχία.

Ἦδη τὸ ἀεροπλάνον εὐρίσκειται εἰς ὕψος ἑκατὸν μέτρων καὶ ἐξακολουθεῖ ἀνερχόμενον φαίνεται δὲ κάτωθεν ὡς τεράστιον πτηνόν, ἥρμα διασχιζὸν τὸν ἀέρα. Κατόπιν κάμνει στροφὴν δεξιᾶ καὶ φαίνεται διευθυνόμενον ταχέως πρὸς τὸν βράχον τῆς Ἀκροπόλεως.

Ἀπὸ τὸ πεδῖον τῆς ἀνυψώσεως μόλις διακρίνεται πλέον.

Κάμνει κατόπιν νέαν καμπὴν δεξιᾶ, προχωρεῖ ἄνωθεν τοῦ Ἰησοῦ καὶ συνεχίζον κανονικώτατα τὴν κυκλικὴν πτήσιν τοῦ ἐπιστρέφει, διαγράφον ὀβάλῃον κύκλον ὑπὲρ τὰς ὁδοὺς Σταδίου καὶ Πειραιῶς, εἰς τὴν ἀφεταιρίαν.

Τώρα κατέρχεται. Οἱ τροχοὶ ἐγγίζουσι σχεδὸν τὸ ἔδαφος. Ἄλλ' αἰφνης πάλιν ἀνυψοῦται ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς τῶν θεατῶν καὶ προχωρεῖ ἔκτελοῦν νέαν καμπὴν, διὰ νὰ κατέλθῃ τέλος ἡρεμώτατα εἰς τὸ ἔδαφος, ὅπου οἱ

στρατιῶται σπεύδουσι νὰ τὸ κρατήσουσι εἰς ἰσοροπίαν.

Ὁ ἀερονάουτης κατέρχεται ὑπὸ βοήθην ἐπευφημιῶν. Ἡ μήτηρ του συγκεκινημένη τὸν ἐναγκαλιζέται. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς πλησιάζει καὶ τοῦ σφίγγει τὴν χεῖρα μὲ διάχυσιν. Συγχαίρουσι ἔλοι οἱ ἄλλοι, ἐνῶ ὁ κ. Ἀργυρόπουλος, ἀπαθὴς καὶ ψύχραιμος, μειδιᾷ.

Ἡ πτήσις ἐξετελέσθη τελεία. Τὸ ἀεροπλάνον, συστήματος Νιουπόρ μὲ κινητήρα Γκουινὸ ἐπτά κυλίνδρων, τὸν τελειότερον κινητήρα τῶν σημερινῶν ἀεροπλάνων, ἐξετέλεσε πρᾶγματι ἐπιτυχή πτήσιν, χωρὶς νὰ παρουσιάσῃ οὐδὲν ἐλάττωμα κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἢ κατὰ τὴν κάθοδον.

Ὁ ἀερονάουτης εἶνε ἐνθουσιασμένος. Οἱ παριστάμενοι ἐπίσης ἀρχίζουν ν' ἀνακτοῦν θάρρος. Δὲν κυττάζουσι πλέον μὲ τρόμον τὸ πελώριον πτηνόν.

Καὶ ἐν ᾧ τὸ πλήθος συζητεῖ καὶ σχολιάζει καθ' ὁμίλους, αἰφνης φαίνεται ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀφαιρῶν τὸν πλόν του καὶ ἀντικαθιστῶν αὐτὸν μὲ δερμάτινον κάλυμμα ἀερονάουτου.

— Θὰ πετάξῃ! ἀκούεται μία φωνὴ ἀνησυχίας καὶ περιεργείας συγχρόνως. Καὶ τὸ πλήθος συγκεντροῦται ὡς διὰ νὰ τὸν ἀποτρέψῃ. Ψιθυροὶ ἀκούονται.

Πράγματι ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐζήτησε νὰ πετάξῃ. Ἡ ἐπιτυχὴς πτήσις, ἡ ἐκτελεσθεῖσα ἐνώπιόν του, τὸν ἐνεθάρρυνε. Καὶ ὁ κ. Ἀργυρόπουλος, φυσικά, δὲν ἤμπορεῖ νὰ τοῦ τὸ ἀρνηθῆ. Μερικοὶ συμβουλεύουσι περισσοτέραν φρόνησιν. Ἄλλ' ὁ κ. Πρωθυπουργὸς μειδιᾷ. Ἄλλως τε ὁ κ. Ἀργυρόπουλος εἶνε πλέον εἰς τὴν θέσιν του καὶ καλεῖ διὰ μειδιάματος τὸν κ. Πρόεδρον νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ συνεπιβάτου, ἥτις εἶνε ἀκριβῶς ὅπισθεν καὶ ὀλίγον ὑψηλότερα τῆς θέσεως τοῦ κυβερνήτου.

Καὶ ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἀναβαίνει.

Νέα συγκίνησις καὶ νέσι ψιθυρισμοὶ:

— Ὅπως δὴ ποτε δὲν ἦτο ἀνάγκη!

— Ποῦ ξέρει κανεὶς τί γίνεται...

Ἄλλ' ὁ ἀδελφὸς Ἀργυρόπουλος κρατεῖ ἤδη τὰς πτέρυγας τῆς ἑλικας.

— Ἐτοιμος; ἐρωτᾷ.

— Ἐτοιμος! ἀπαντᾷ ὁ ἀεροπόρος.

Καὶ ἡ ἑλιξ ἀρχίζει νὰ στρέφεται. Ὅλοι παραμερίζουσι καὶ ἀναμένουσι μὲ συγκίνησιν.

• Τὸ ἀεροπλάνον ξεκινᾷ συρόμενον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Προχωρεῖ μέχρι τοῦ ἄκρου τοῦ πεδίου καὶ αἰφνης ἀνυψοῦται.

Ὁ Πρωθυπουργὸς εἶνε εἰς τὰ ὕψη. Εἰς ὕψη οὐχὶ βεβαίως δυσθεώρητα, 50 ἢ 60 μέτρων. Τὸ ἀεροπλάνον προχωρεῖ ἥρμα, ἀφίνον ἐλαφρὸν καπνὸν καὶ κρότον ἐξατμίσεων τοῦ κινητήρος.

Τὸ πλήθος λαμβάνει θάρρος καὶ χειροκροτεῖ.

Τὸ ἀεροπλάνον κάμνει καμπὴν ἄνωθεν ἀνωθεν τῶν οἰκιδῶν καὶ τῶν δένδρων καὶ ἀρχίζει νὰ διαγράφῃ τὸν κύκλον του περὶ τὴν ἀφεταιρίαν. Κάποτε χάνεται ἀπὸ τὰ βλέμματα τῶν θεατῶν ὅπισθεν τῶν κτιρίων τῶν στρατῶνων καὶ ἔλοι τρέχουσι τότε, ἕως ὅτου τὸ ἔδουσι πάλιν.

Καὶ ἔκτελεῖ δις τὸν γύρον τοῦ πεδίου, εἰς χρονικὸν διάστημα δέκα περίπου λεπτῶν.

Τώρα καταβαίνει. Ἡ κάθοδος εἶνε κάπως ἀπότομος καὶ ἡ ἐπαφὴ πρὸς τὸ ἔδαφος ὀλιγώτερον μαλακῆ. Ταῦτα οφείλεται εἰς τὸ ὅτι δύο ἐκ τῶν κυλίνδρων τοῦ κινητήρος ἔπαυσαν νὰ λειτουργοῦν.

Καὶ τὸ ἀεροπλάνον τέλος εὐρίσκειται πάλιν ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους, τὸ ὁποῖον χειροκροτεῖ ἐνθουσιωδῶς. #

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς κατέρχεται.

— Αἱ ἐντυπώσεις σας, κ. Πρόεδρε;

— Τί ἐντυπώσεις;

Ἐχομεν κάμει τόσην κατάχρησιν τῶν ἐπιθέτων, ὅστε δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἐκφρασθῇ κανεὶς. Τὸ μόνον ποῦ ἔχω νὰ εἶπω εἶνε ὅτι ἡ πτήσις διήρκεσε τόσον ὀλίγον!

Ὁ κ. Ἀργυρόπουλος εἶνε εὐχαριστήμενος ἀπὸ τὸ ταξιδί του μὲ τὸν κ. Πρωθυπουργόν.

— Δὲν ἤθελα νὰ πετάξω ὑψηλότερα...

Ὁ κ. Ἀργυρόπουλος ἐπὶ τοῦ ἀεροπλάνου ἔτοιμος διὰ τὴν πτήσιν.

Αἱ προετοιμασίαι διὰ τὴν πτήσιν.

λέγει, χωρὶς νὰ προσθέσῃ διατί.

— Ἐβάρυνεν ἕως εἰς τὸ ἀεροπλάνον ἡ προσωπικότης τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

— Ἦως αὐτὸ νὰ εἶνε!

Καὶ ὁ κ. Ἀργυρόπουλος ἀπομακρύνεται μετὰ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ὅστις τοῦ ὀμιλεῖ ἐπὶ μακρὸν ἰδιαιτέρως.

Κατόπιν γίνεται μικρὰ συσχέτισις

πρὸ τοῦ προχείρου κυλικείου, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐτοιμάσει εἰς τὸ παιθρον ἡ οἰκογένεια Ἀργυροπούλου. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς συγχαίρει θερμώτατα τὴν μητέρα τοῦ ἀερονάουτου.

Καὶ γίνεται συζήτησις περὶ τοῦ ὀνόματος, τὸ ὁποῖον θὰ δεθῆ εἰς τὸ ἀεροπλάνον.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς νομίζει προτιμότερον τὸ ὄνομα «Ἰέρξ». Ἡ κυρία Ἀργυροπούλου τοῦ Νομάρχου, προτιμᾷ τὸ ὄνομα «Ἀλκυών».

— Εἶνε ποιητικώτερον! λέγει.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐρωτᾷ τότε τὸν ἀεροπόρον:

— Προτιμᾶτε λοιπὸν τὸ «Ἀλκυών»;

— Ναι! λέγει ἐκεῖνος.

— Τότε δεῖ ὀνομασθῆ «Ἀλκυών».

Καὶ προχωροῦν πάντες πρὸς τὸ ἀεροπλάνον. Ὁ κ. Βενιζέλος, κρατῶν φιάλην καμπανίτου, ἵσταται πρὸ τῆς μηχανῆς καὶ λέγει:

Ὀλίγη σαμπάνια εἰς ὑψίαν τῆς νεοβαπτίστου «Ἀλκυώνος».

«Εύχομαι όπως η «Αλκυών» τερατίου φυσικόν τον βίον. Εύχομαι όπως ο κ. Αργυρόπουλος, ο πρώτος Έλληνα αεροναύτης, ο οποίος πετάξας υπέρ τα ιερά έδάφη, συνεχίση επί άλλων τελειότερων μηχανήματος τας ένδόξους παραδόσεις του Ίκάρου. Εύχομαι όπως επιύχη εις την αεροπλοΐαν τελειοποιήσεις προς δόξαν αυτού και της χώρας, ης είνε τέκνον.»

Και ο κ. Πρωθυπουργός θαύσει την φιάνην του καμπανίτου επί ένός των σιδηρών στηριγμάτων του αεροπλάνου υπό τας έπευφημίας και τά χειροκροτήματα του πλήθους.

Μετά τούτο δέ, δίδοντας τό παράδειγμα του Πρωθυπουργού, η συγκέντρωσις διαλύεται έν μέσφ συγχαρητηρίων προς τον αεροπόρον και την οικογένειάν του.

Η πρώτη πτήσις την οποίαν εξετέλεσεν ο κ. Ε. Αργυρόπουλος, καίτοι δοκιμαστική, υπήρξεν υπέρ πάσαν προσδοκίαν τελεία. Τόσον ο κινητήρ, όσον και τά μηχανήματα του χειρισμού έλειτούργησαν τελείως, και τό αεροπλάνον άνήλθεν εις ύψος 300 μέτρων και διετηρήθη εις αυτό καθ' όλην την διάρκειαν της πτήσεως.

Ο κ. Αργυρόπουλος έχει πτυχίον αεροναύτου και φέρει εις τό ένεργητικόν του τρεις τιμητικάς πτήσεις. Διαθέτει σήμερα μονόπλάνον έν των τελειότερων θεωρουμένων και έχει εξαικείωθη τελείως προς αυτό.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Φανταστικάι πομφόλυγες

Είνε παιγνίσκος ή διασκεδαστική ένασχόλησις διά της κατασκευής ώραιων έν σάπυον σφαιρών, τας οποίας συνήθως επιτυγχάνομεν έμφυσώντας διά τινος άχύρου, πίπυς ή καρτίνης χοάνης. Άλλά διά να επιτύχωμεν πομφόλυγας φανταστικών, μεγάλων σχημάτων δέν άρκούν αυτά τά μέσα. Ίδου εις εύκολος τρόπος. Κατασκευάσατε διά σύρματος έν

μεγάλον δακτύλιον, κάμπτοντες τούτον εις τον λιμόν μίς φιάλης και περιστρέφοντες τας άκρας διά να σχηματισθί χειρίς. Βυθίζετε δέ τον δακτύλιόν σας εις λεκάνην περιέχουσαν σαπουνάδα, εις την οποίαν μάλιστα προσθέτετε και όλίγην σάκχαριν διά να γίνη πλέον σφιγκτή. Έπειτα τό άποσύρετε σιγά και μέ προσοχήν, τό πλησιάζετε εις τό στόμα σας και φυσάτε έντός της λεπτής μεμβράνης ή οποία έχει επικαθίσθη επί του δακτυλίου. Η έργασία αυτή πρέπει να γίνη σιγά και μέ γλυκύτητα, ώστε να έξογκωθί ή μεμβράνη και μετ' όλίγον άποσπασθί όγκώδης και μεγαλοπρεπής σφαίρα μέ μύρια φανταστικά σχήματα

Τά δώγματα των όφθων

Εις Άγγλικόν περιοδικόν ο ίκολοχαγός Μακένζη, παραμείνας επί πολύν χρόνον έν Ίνδιαι, έδημοσίευσεν κατ' αυτάς περιέργους πληροφορίας, περι θαυματουργού λίθου, έν έν τη χώρα εκείνη πολλοί των φακίων μεταχειρίζονται προς θεραπείαν των δηγμάτων των δηλητηριωδών όφθων. Ο λίθος ούτος είνε λίαν μελανός, διά της απλής δέ επιθέσεως αυτού επί του τραύματος φέρει άμεσον θεραπείαν.

Αι θεραπευτικάι ιδιότητες του λίθου τούτου, ως βεβαίοι ο ειρημένος άξιωματικός, είνε άληθόσταται και πραγματικάι και ούχι προιδόν ύπάτης. Οφείλονται δέ αυται εις τό ότι ο περι ού ο λόγος λίθος δέν είνε άλλο τι ειμί σιελος στερεοποιημένος του ζψου «μαρχώρ», είδους άγρίας αιγός, διατωμένης εις τά όρη του Θιβέτ και της Κασμιρίας. Τό ζψον τούτο είνε γνωστόν ότι καταβροχθίζει τοίς όφθεις, ώστε ο σιελός του είνε είδός τι όρρου θεραπευτικού, έξουδετεροώντος τό δηλητηρίον των.

Τά εύρογετήματα του ήλεκτρισμού

Πόσον συνταλεί ο ήλεκτρισμός εις την ανάπτυξιν και την εύρωσίαν του ανθρώπινου σώματος άπεδείχθη έν πειράματος γενομένου κατ' αυτάς έν Στοιχόλημ καθ' ύπόδειξιν του καθηγητού Σβάντε Άρσενίου.

Πεντήκοντα μικρά παιδιά του νηπιαγωγείου της αυτής ήλικίας, της αυτής ανάπτυξεως και υγείας, του αυτού σωματικού βάρους, διηρέθησαν εις δύο ισουριθμους όμίλους και έτοποθετήθησαν εις δύο αιθούσας διδασκαλίας, ίσας τό μέγεθος και παρομοίας την διάταξιν. Άλλ' εις μέν την μίαν των αιθουσών διήρχετο ρεύμα ήλεκτρικόν, εις δέ την άλλην όχι.

Τά άποτελέσματα τά παρατηρηθέντα επί των παιδιών των φοιτώντων εις την πρώτην αιθούσαν υπήρξαν καταπληκτικά. Έντός όλίγου χρόνου άνεπτύχθησαν σωματικώς, ηξήθησαν έκαισθητώς τό άνύστημα, τό βάρος, ή όρεξις, ή άντοχή των, ένφ ή κατάστασις των άλλων παιδιών έμεινε στάσιμος. Και μετά τό πειστικόν τούτο πείραμα γίνεται σκέψις περί χρησιμοποίησεως του ήλεκτρισμού εις τά σχολεία ως μέσου συντελεστικού εις την σωματικήν ανάπτυξιν των παιδιών.

Η ΔΥΣΙΣ

Ο κουρασμένος "Ήλιος ν' αναπαυθί γυρίζει και μέ τό χρώμα τό χρυσό τη πλάσι χαϊρεύει Άλλά στή τόση του όμορφιά την ώρα αυτή που

το φώς αυτό που έχάρισε, από τό κόσμο κλέφται!! Γλυκό τ' άγέρι φουχο τη πλάσι δλη χαϊδεύει με τ' όπαλό τό χάδεμα σαν κάτι να γυρεύει και άγοξυπνά μέσ τη καρδιά πόθους λησμονημένους ώρες και μέρες εύτυχεις, σε χρόνους περασμένους! Σ' άφάνταστα ταξείδια γοργοπετά ή ψυχή μου λύπες και πόνους λησμονώ που λιώνουν τη ζωή μου μέσα στον μαρτυρικό, της δυστυχίας μου δρόμο όπου και αυτή ή ένθύμησι, μου προξενεί τό τρώμο

Ω!!.. μη στο μεγαλειό σου, τους πόνους μου θυμίζεις!! στούς στοταινούς μου ρεμβασιμούς, τη σκέψη μη ήβυθίζεις αλλά μέ τό χρυσό σου φώς, την ώρα που θα δύσης την άχαρή μου τη ζωή, μη λυπηθής να σβύσης!!...

ΠΑΡΑΠΟΝΟ

Μικρή χαδιάρα! Εύρηκες τον άνθρακο να παίξης. Σαν λούλουδο αϊθέριο στας θλίψεις της άγάπης μας δέν 'μπορέσες ν' άνθέξης...

Και τώρα έγφ μονάχος Δέχομαι τά χτυπήματα από λυσώντα κύματα, λησμονημένος βράχος!

ΦΟΙΒΟΣ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ ΧΩΡΙΣ ΠΟΝΟ :

Ποιάς είναι χωρίς στεναγμό, ποιάς είναι χωρίς λύπη; ποιάς είναι χωρίς δάκρυα, ποιάς είναι χωρίς πόνο; και τώμορφο τριζντάφυλλο άγκίθι τό καλύπτει φεύγει, πετάει ή χαρά, κ' ή θλίψις μένει μόνο.

Ποιά μάτια ώμορφα γλυκά έμειναν χωρίς δάκρυ ποιά χείλη ροδοκόκκινα δέν έχουσε στενάξη και ποιά καρδιά είναι αυτή που σε καμμία άκρη να μην έχη τον πόνο της που την έχει σπαράξη;

Ποιά στήθη Φρόνης έμειναν άνάλλητα ως πάγος χωρίς ποτέ να αισθανθούν τά βέλη της όδύνης; και ματωμένα να ποθοούν τον θάνατον με τάχος την άτελεύτητον χαρην ζητούντα άντ' εκείνης;

Ποιά χείλη έκαυχήθησαν πως είν' εύτυχημένα ποιά στόμα επαινέθηκε, πως δέν έχει στενάξη ποιά μάτια δέν υπήρξαν ποτέ τους δακρυσιμένα που φλογερό τό δάκρυο να μην έχει σταλάξη;

Ποιάς βασιληάς στο θρόνο του, εις τας χρυσαίς [τιμαίς του στης δόξαις του της άσβεσταις, στο μαγικό παλάτι την εύτυχία εύρηκε σταις φανταχταίς χαραις του και ή ψυχή του άμέριμος είναι χαρά γεμάτη;

ΚΛΕΑΝΘΗ ΡΟΣΤΑΝΟΥ

ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΜΟΥ

Η μέθη από τά λόγια σου, ή μέθη απ' τά φιλιά σου ξελογιασμένο με κρατόν παντοτεινά σιμά σου

Δέν σε ξεχνώ, άγάπη μου κι' άν δέν σε βλέπω πια, Έχω τας άναμνήσεις σου αϊώνια συντροφία.

Τά μάτια τ' άλησμόνητα, δ' να ξεαφιλήσω Μόνο μ' αυτό τό όνειρο άγάπη μου θα ζήσω.

ΦΟΙΒΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΤΙΤΛΟΝ

ΟΝ πέμπτον μετά Χριστόν αιώνα, όπως και τώρα, κάθε πρωί ο ήλιος έσηκώνετο και κάθε βράδυ έπλάγιζε να κοιμηθῆ. Τι πρωί ήταν με τη δροσιά έφιλοῦντο αἱ πρώται ακτίνες, ἡ γῆ ανεζωογονεῖτο, ἡ ἀτμόσφαιρα ἐγέμιζεν ἀπὸ ἡχους χαρᾶς, ἐκτάσεις και ἐλπίδας και τὸ βράδυ ἡ ἴδια γῆ ἠσύχαζε και ἐβυθίζετο εἰς σκυθρωπά σκότη. Ἡ ἡμέρα ὠμοιάζε με ἡμέραν, ἡ νύκτα με νύκταν. Κάπου—κάπου ἐπρόβλεπε κανένα σύννεφο και με θυμὸν ἔβροντοῦσεν ὁ κεραυνὸς ἢ ἐσφενδοκίζετο ἀπὸ τὸν οὐρανὸν κανένα χαρμουργημένον ἄστρον ἢ κανέναν μοναχὸς ἔτρεχεν ὠχρὸς να διηγηθῆ εἰς τοὺς ἀδελφούς, ὅτι ὄχι μακρὰν ἀπὸ τὸ μοναστήρι εἶδε μίαν τίγριν. Αὐτὰ ἦσαν τὰ ἔκτακτα συμβάντα, και ἔπειτα πάλιν ἡ ἡμέρα ὠμοιάζε με ἡμέραν, ἡ νύκτα με νύκτα.

Οἱ καλόγεροι εἰργάζοντο και προσήχοντο εἰς τὸν Θεόν, ὁ δὲ γέρον ἡγούμενός των ἐπαιζεν ἁρμόνιον—τὸ ἐκκλησιαστικὸν μουσικὸν ὄργανον—συνέθετε στίχους λατινικοὺς και ἔγραφε νότες.

Ὁ θυμῶσιος αὐτὸς πρεσβύτης εἶχεν ἕνα ἔκτακτον χάρισμα. Ἐπαιζε τὸ ἁρμόνιον με τὴν ἴδιαν τέχνην, ποῦ και αὐτοὶ ἀκόμη οἱ γεροντότεροι καλόγεροι, τῶν ὁποίων ἡ ἀκοή κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς των εἶχεν ἀμβληθῆ, δὲν ἠμποροῦσαν να κρητήσουν τὰ δάκρυα, ὅταν ἀπὸ τὸ κελλί του ἠκούοντο οἱ ἦχοι τοῦ μουσικοῦ ὄργάνου. Ὅταν ὠμιλοῦσε, ἔστω και διὰ τὸ πλέον συνειθισμένον πρᾶγμα, π. χ. διὰ τὰ δένδρα, διὰ τὰ θηρία, ἢ τὴν θάλασσαν, ἦτο ἀδύνατον να τὸ ἀκούῃ κανεὶς χωρὶς να χαρμωγελάτῃ ἢ να δακρύσῃ και ἐφαίνετο, ὅτι εἰς τὴν ψυχὴν του ἠχοῦσαν αἱ ἴδιαι χορδαί, ὅπως και εἰς τὸ ἁρμόνιον. Ὅσάκις συνέβαινε πάλιν να θυμῶσῃ, ἢ να αἰσθανθῆ μεγάλην χαρὰν, ἢ ἤρχιζε να ὀμιλῆ διὰ κανένα μεγάλο γεγονός, τὸν ἐπαινε μιά παθητικὴ ἔμπνευσις: εἰς τὰ σπινθηρίζοντα μάτια του ἀνέβλυζαν δάκρυα: τὸ

πρόσωπόν του ἐπορφυροῦτο· ἡ φωνὴ του ἐβούζε ὡσάν κεραυνὸς και οἱ καλόγεροι ἀκούοντες ἢ σθάνοντο ὅτι ἡ ἔμπνευσις του ἀλυσόδενη τὰς ψυχὰς των. Εἰς τοιαύτας ἐξόχους, θείας στιγμᾶς, ἡ ἐξουσία του ἦτο ἀπεριόριστος και ἂν διέταζε τοὺς γέροντάς του να πέσουν εἰς τὴν θάλασσαν, ὅλοι, ἀνεῦ ἐξαιρέσεως, θὰ ἔσπευδον με ἐνθουσιασμὸν να ἐκπληρώσουν τὴν θέλησίν του.

Ἡ μουσικὴ του, ἡ φωνὴ και οἱ στίχοι, με τοὺς ὁποίους ἐδόξαζε τὸν Θεόν, τὸν οὐρανὸν και τὴν γῆν, ἦσαν διὰ τοὺς καλοτέρους πηγὴ πάντοτεινῆς χαρᾶς. Κάποτε συνέβαινε με τὴν μονοτονίαν τῆς ζωῆς να τοὺς προξενοῦν πληζίν τὰ δένδρα, τὰ ἄνθη, ἢ ἀνοιξίς, τὸ φθινόπωρον να κουράζῃ τὴν ἀκοήν των ὁ θόρυβος τῆς θαλάσσης να τοὺς δυσαρεστῆ τὸ κελᾶδισμα τῶν πουλιῶν· ἀλλὰ τὰ χαρίσματα τοῦ γέροντος Ἡγουμένου ἦσαν ἀπαραίτητα καθῆμέραν ὅπως και τὸ ψωμί.

Περήχοντο δεκάδες ἑτῶν και πάντοτε ἡ ἡμέρα ὠμοιάζε με ἡμέραν, ἡ νύκτα με νύκτα. Ἐκτὸς ἀγρίων πτηνῶν και θηρίων, πλησίον τοῦ μοναστηρίου δὲν ἐνεφανίζετο οὔτε μιά ψυχὴ. Ἡ πλησιεστέρη κατοικία ἀνθρώπων εὐρίσκετο μακρὰν, και διὰ να μεταβῆ κανεὶς ἐκεῖ ἀπὸ τὸ μοναστήρι, ἢ ἀπὸ αὐτὴν εἰς τὸ μοναστήρι, ἔπρεπε να περάσῃ ἑκατὸν χιλιόμετρων ἔρημον. Διὰ να περάσουν τὴν ἔρημον ἀπεφάτιζαν μόνον ἀνθρώποι ποῦ περιφρονοῦσαν τὴν ζωὴν, τὴν ἀπνηροῦντο και ἐπήγαιναν εἰς τὸ μοναστήρι ὡσάν εἰς τάφον.

Φαντασθῆτε λοιπὸν τὴν ἐκπληξίν τῶν μοναχῶν, ὅταν μίαν φορὰν τὴν νύκτα ἔκρουσε τὴν πύλην τοῦ μοναστηρίου κάποιος ἀνθρώπος, ὁ ὁποῖος καθὼς ἀπεδείχθη ἦτο ἀπὸ τὴν πόλιν, ἀπὸ τοὺς πλέον συνειθισμένους ἀμαρτωλοὺς ποῦ ἀγαποῦν τὴν ζωὴν! Πρὸ τοῦ ζητήσῃ τὴν εὐλογίαν τοῦ ἡγουμένου και προσευχηθῆ, ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς ἐζήτησε κρασί και φαγητόν. Ὅταν τὸν ἠρώτησαν πῶς εὐρέθη ἀπὸ τὴν πόλιν εἰς τὴν ἔρημον, διηγήθη μίαν μακρὰν ἱστορίαν κυνηγίου: ἐπήγεν εἰς τὸ κυνήγι, παραέπιε και παρεπλανήθη. Εἰς τὴν πρότασιν να γίνῃ μοναχὸς και σώσῃ τὴν ψυχὴν του, ἀπήντησε με μεϊδιάμα: «Δὲν εἶμαι γιὰ σύντροφός σας». Ἀφοῦ ἔφαγε και ἔπιε, ἐκύτταζε τοὺς καλο-

γέρους ποῦ τὸν ὑπηρετοῦσαν, ἐκίνησεν ὄνειδιστικῶς τὴν κεφαλὴν και εἶπε:

— Δὲν κάμνετε τίποτε, καλόγεροί μου. Τὸ μόνον πρᾶγμα ποῦ ξεύρετε εἶνε να τρώτε και να πίνετε. Τάχα ἔτσι θὰ σωθῆ ἡ ψυχὴ σας; Γιὰ σκεφθῆτε. Εἰς καιρὸν ποῦ ἐσεὶς κάθεσθε ἐδῶ εἰς τὴν ἀνάπαυσιν, τρώτε, πίνετε και ὄνειροπολεῖτε τὴν μακαριότητα, οἱ πλησίον σας χάνονται και πηγαινουν εἰς τὴν κόλασιν. Γιὰ ἰδῆτε, τί γίνεται στὴν πόλιν! Οἱ μὲν πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πείναν, και ἄλλοι δὲν ξεύρουν τί να κάμουν τὰ πλοῦτη των, βυθίζονται στὴ διαφθορὰ και χάνονται, ὅπως ἡ μυῖγες ποῦ κολλοῦν στο μέλι. Δὲν ἔχουν οἱ ἀνθρώποι οὔτε πίστιν, οὔτε ἀλήθειαν! Ποῖοι πρέπει να τοὺς σώσουν; Ποῖοι πρέπει να τοὺς διδάξουν; Ἐγὼ τάχα, ποῦ ἀπὸ τὸ πρωί ἕως τὸ βράδυ εἶμαι μεθυσμένος; Τάχα ὁ Θεὸς σας ἔδωσε ταπεινοφροσύνην, καρδιὰ γεμάτη ἀπὸ ἀγάπην και πίστιν, διὰ να κάθεσθε ἐδῶ μέσα, σὲ τέσσαρους τοίχους, και να μὴ κάνετε τίποτε;

Τὰ μεθυσμένα λόγια τοῦ κοσμικοῦ ἦσαν αὐθάδη και ἄτοπα και ἕμως κατὰ παράδοξον τρόπον ἐπενήργησαν ἐπὶ τοῦ ἡγουμένου. Ὁ πρεσβύτης ἀντήλλαξε βλέμματα με τοὺς καλογέρους του, ὠχρίασε και εἶπε:

— Ἀδελφοί, και ὅμως αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος εἶπε τὴν ἀλήθειαν! Πραγματικῶς οἱ κακόμοιροι οἱ ἀνθρώποι ἀπὸ ἀφροσύνην και ἀδυναμίαν χάνονται εἰς τὴν κακίαν και ἀπιστίαν, ἐνῶ ἡμεῖς δὲν κινούμεθα ἀπὸ τὴν θέσιν μας, ὡς να μὴ μας ἐνδιέφερε τοῦτο. Διατί να μὴ ὑπάγω και ὑπειθυμίω εἰς αὐτοὺς τὸν Χριστόν, τὸν ὁποῖον ἀλησμονήσαν;

Οἱ λόγοι τοῦ κοσμικοῦ ξεπλάησαν τὸν γέροντα, και τὴν ἐπαύριον ἐπῆρε τὴν βακτηρίαν του, ἀπεχαιρέτησε τοὺς ἀδελφούς και ἐτράβηξε κατὰ τὴν πόλιν. Καὶ οἱ μοναχοὶ ἔμειναν χωρὶς μουσικὴν, και ἐστερήθησαν τοὺς λόγους και τοὺς στίχους του.

* *

Ἐπέρασαν ἕνας, δύο μῆνες: και οἱ μοναχοὶ κατὰ στενοχωρήθησαν μὴ βλέποντες τὸν γέροντα να ἐπιστρέφῃ.

Ἐπὶ τέλους, μετὰ τὸν τρίτον μῆνα, ἠκούσθη ὁ γνωστὸς κρότος τῆς βακτηρίας του. Οἱ μοναχοὶ ἔτρεξαν πρὸς ὑπάντησίν του και τὸν κατεπείζαν με τὰς ἐρωτήσεις των· ἀλλ' ἐκεῖνος, ἀντὶ να τοὺς χαρποποιήσῃ, ἐκλαίε πικρῶς χωρὶς να εἰπῆ λέξιν. Οἱ μοναχοὶ παρετήρησαν ὅτι εἶχε γράσει πολὺ και ἀδυνατίσει· τὸ πρόσωπόν του ἦτο ἀποκαμωμένον και εἶχεν ἔκφρασιν βαθυτάτης ὀδύνης: ὅταν δὲ ἤρχισε να κλαίῃ, εἶχεν ὄψιν ἀνθρώπου ἀδικημένου.

Οἱ μοναχοὶ ἔκλαυταν ἐπίσης και με ἐνδιαφέρον τὸν ἐρωτοῦσαν, διατί κλαίει και διατί τὸ πρόσωπόν του εἶνε τόσο σκυθρωπὸν· ἀλλ'

ὁ ἡγούμενος, χωρὶς να εἰπῆ λέξιν, ἐκλείσθη εἰς τὸ κελλί του. Ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας κλεισμένος, οὔτε ἔτρωγε, οὔτε ἔπινε, οὔτε ἐπαιζε τὸ ἁρμόνιον, ἀλλ' ἐκλαίε. Ὅσον και ἂν ἔκρουον τὴν θύραν του και τὸν παρεκάλλον οἱ μοναχοὶ να ἐξέλθῃ και καταστήτῃ και αὐτοὺς κοινωνοὺς τῆς θλίψεώς του, αὐτὸς ἔμεινε κωφός: δὲν ἀπεκρίνετο τίποτε.

Ἐπὶ τέλους ἐξῆλθε. Συναθροίσας γύρω του ὄλους τοὺς μοναχοὺς, με πρόσωπον δακρυσμένον και με ἔκφρασιν ὀδύνης και στενοχωρίας, ἤρχισε να διηγῆται ὅσα τοῦ συνέβησαν κατὰ τοὺς τελευταίους τρεῖς μῆνας. Ἡ φωνὴ ἦτο ἥρεμος και οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐμειδίων ἔταν περιέργωφαι τὴν ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου εἰς τὴν πόλιν ὁδοπορίαν του. Καθ' ὁδὸν ἔλεγε τὰ πονηρὰ τοῦ κελαιοῦσαν, τὰ βέβηρα ἐκελάριζαν, γλυκελαί, νέα ἐλπίδες ἐτάρασσον τὴν ψυχὴν του. Ἐβάδιζε και ἠσθάνετο τὸν ἑαυτὸν του ὡς στρατιώτην, ὅστις πηγαινει εἰς πόλεμον και εἶνε πεπεισμένος περὶ τῆς νίκης: προχωρῶν με ὄνειροπολήσεις, συνέθεται στίχους και ὕμνους, και χωρὶς να τὸ ἐννοήσῃ ἐφθασεν εἰς τὴν πόλιν. Ἀλλ' ἔταν ἤρχισε να ὀμιλῆ διὰ τὴν πόλιν και τοὺς ἀνθρώπους, ἡ φωνὴ του ἔτρεμε, τὰ μάτια του πετοῦσαν φλόγες και ἀναφεν ἔλος ἀπὸ ὀργῆν.

Ποτὲ εἰς τὴν ζωὴν του δὲν εἶδε, οὔτε μάλιστα ἐτολμοῦσε να φαντασθῆ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον συνήντησε μόλις εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. Τότε, πρώτην φορὰν εἰς τὴν ζωὴν του, εἰς τὰ γηρατειὰ του, εἶδε και ἐνόησε πόσον δυνατὸς εἶνε ὁ διάβολος, πόσον ὠραία εἶνε ἡ κακία και πόσον ἀνίσχυροι, μικρόψυχοι και μηδαμνοὶ οἱ ἀνθρώποι. Κατ' ἀτυχή σύμπτωσιν, τὸ πρῶτον οἴκημα, εἰς τὸ ὁποῖον εἰσῆλθεν, ἦτο οἶκος διαφθορᾶς. Πενήντα περίπου ἀνθρώποι, ἔχοντες πολλὰ χρήματα, ἔτρωγαν και ἔπειναν κατὰ κόρον. Μεθυσμένοι ἀπὸ τὸ κρασί, τραγουδοῦσαν και με θράσος ἐξεστόμιζαν φοβεράς και αἰσχροὺς λέξεις, τὰς ὁποίας δὲν θ' ἀπεφάσιζε να εἰπῆ θεοφοβούμενος ἀνθρώπος: ἀπεριόριστως ἐλεύθεροι, γεμάτοι ζωὴν, εὐτυχῶς, δὲν ἐφοβῶντο οὔτε τὸν Θεόν, οὔτε τὸν διάβολον, οὔτε τὸν θάνατον· ἀλλ' ἔλεγαν και ἔκαμναν ὅτι ἠθελαν και ἐπήγαιναν ὅπου τοὺς ἐσπρωχεν ἡ ἀκολασία. Τὸ δὲ κρασί, καθρὸν ὡς ἤλεκτρον με χρυσιζόντος σπινθῆρας, ἦτο, φαίνεται, εἰς ἀπίστευτον βαθμὴν γλυκὺ και εὐώδες, διότι, ὅποιος ἔπινε, ἐχαμογελοῦσε μακαρίως και ἠθελε να ζαναπή. Εἰς τὸ χαμόγελο τοῦ ἀνθρώπου ἀπαντοῦσεν ἐπίσης με χαμόγελο και ὅταν τὸ ἔπιναν, ἐσπινθηροβολοῦσε χαρῶπά, ὡς να ἤξευρε ποῖον διαβολικὸν θέλγητρον κρύπτει εἰς τὴν γλυκύτητά του.

Ὁ πρεσβύτης, ὀλονέν ἐξαπτόμενος και κλαίων ἀπὸ ὀργῆν, ἐξηκολούθει να περιγράφῃ πᾶν ὅτι εἶδε. Μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ ξεφάντωμα

ἔλεγεν, ἐπάνω εἰς ἕνα τραπέζι, ἐστέκετο ἕνα κοινὸν γυναικίον ἡμίγυμνον. Δύσκολον νὰ φαντασθῇ κανεὶς καὶ νὰ εὕρῃ εἰς τὴν φύσιν πράγμα ὠραιότερον καὶ γοητευτικώτερον. Αὐτὴ ἡ μισρὰ νέα, μὲ μακρὰ κιλιά, μαυριδερὴ, μὲ μαύρα μάτια καὶ μὲ παχειὰ χεῖλη, ἀνοιχτῆς καὶ ἀκόλαστος, ἐδείκνυε τὰ ἄσπρα ὡσάν χιόνι δόντια τῆς καὶ ἔχκογελοῦσε, ὡς νὰ ἤθελε νὰ εἴπῃ: « Ἴδετε, τί ἀκόλαστος, τί ὠραία ποῦ εἶμιζι!» Μεταξὺ τῶ χρυσοῦφκντο φέρεμα μὲ ὠραίας πτυχὰς κατέβηκε ἀπὸ τοὺς ὤμους τῆς· ἀλλ' ἡ καλλονὴ δὲν ἤθελε νὰ μένῃ κρυμμένη κάτω ἀπὸ τὸ ἔνδυμα καὶ σὰν τριφερὸ χορταράκι τῆς ἀνοιξέως, μὲ ἀπληστίαν, ζεπερνοῦσε μέσθ ἀπὸ τὰς πτυχὰς. Ἡ ἀκόλαστος γυναικίκα ἔπιπε κρασί, τραγουδοῦσε καὶ προεδίδετο εἰς καθένα, φθάνει μόνον νὰ τὴν ἤθελε. Κατόπιν ὁ προσβύτης, κινῶν μὲ ὀργὴν τὰς χεῖρας, περιέγραψε τὰ ἵπποδρόμια, τὰς ταυρομαχίας, τὰ θέατρα, τὰ ἐργαστήρια τῶν καλλιτεχνῶν. ὅπου ζωγραφίζουσι καὶ πλάττουσι ἀπὸ πηλὸν γυναικίκα. Ὡμιλοῦσε μὲ ἔμπνευσιν, ὠραία καὶ μελωδικά, ὡς νὰ ἔπαιζεν ἐπὶ ἀοράτων χορδῶν, οἱ δὲ μοναχοὶ, ἀποναρκαμένοι, μὲ ἀπληστίαν ἐπρόσεχαν εἰς τοὺς λόγους του καὶ μόλις ἀνέπνευαν ἀπὸ ἔκτασιν.... Περιγράφει δὲ τὰ θέλητρα τοῦ διαβόλου, τὴν ὠραιότητα τῆς κακίης καὶ τὴν γοητευτικὴν χάριν τοῦ ἀποτροπαίου γυναικείου σώματος, ὃ γέρον ἀναθεμάτισε τὸν διάβολον, ἐστράφη πρὸς τὸ ὀπίσω καὶ ἐκρύφθη ὀπισθεν τῆς θύρας του....

**

Ὅταν τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ κελλί, δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸ μοναστήρι οὔτε ἕνας καλόγερος. Ὅλοι ἔτρεξαν εἰς τὴν πόλιν.

[Ἐκ τῶν τοῦ Α. Τσέχωφ]

ΚΩΝΣΤ. Σ. ΚΟΚΟΛΗΣ

Πυρκαϊὰ πολυχρόνιος

Μόλις πρὸ ὀλίγου κατορθώθη νὰ σβεσθῇ πυρκαϊὰ ἐν Ἀμερικῇ διαρκοῦσα ἀπὸ 52 ὁλῶν ἐτῶν. Ἡ πυρκαϊὰ αὕτη εἶχεν ἐκρηγῆ κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1859 εἰς τὰ ἀνθρακωρυχία τοῦ Σάμιτ Χίλλ ἐν Πενσυλβανίᾳ, κατεβίβρωσκε δὲ βραδέως ἔκτοτε τὰ ὑπόγεια στρώματα τοῦ γαιάνθρακος. Ἡ ζημία ἦτο μεγάλη, διότι ὑπελογίσθη ὅτι τὸ καταστραφέν ποσὸν ἦτο ἀξίας 125 ἑκατομμυρίων φράγκων. Τελευταίως συνέστη Ἐταιρεία, ἣτις ἀνέλαβε νὰ σταματήσῃ τὴν πρὸοδὸν τοῦ πυρός, διὰ τῆς κατασκευῆς ὑπογείων τεχνητῶν ἔργων. Τὸ καιόμενον στρώμα τοῦ γαιάνθρακος διεκόπη διὰ τοίχου μήκους 300 μέτρων, διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ὀπίου ἐδέησε νὰ δορυθῶν πολλὰ φρέατα καὶ νὰ κατασκευασθῇ στοὰ ὑπόγειος 180 μέτων. Ἡ ἐργασία αὕτη ἐστοίχισεν 1,250,000 φράγκων. Οἱ ἐργάται ὑπέφερον δεινῶς ἐκ τῶς θερμότητος. Εἰργάζοντο ἐπὶ τέσσαρας ὥρας μόνον καθ' ἑκάστην, ἀντικαθίσταντο δὲ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ὄραν. Ἀλλὰ διὰ τῶν ἔργων τούτων ἐσώθη τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἀπαράντου ὀρυχείου, τὸ κέρδος δὲ τῶν ἀναλαβόντων τὴν τολμηρὰν ἐπιχείρησιν θὰ εἴνε μέγιστον.

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΚΗ—ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΒΛΕΨΙΣ ΑΣΦΑΛΗΣ

ἐπὶ τῇ βάσει τῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου
καὶ τῆς χεῖρός.

Ἐπὶ τῇ βάσει πολυετοῦς πείρας, ἐπιστημονικῶν μελετῶν καὶ τῆς προόδου τοῦ πνευματισμοῦ δυνάμεθα ν' ἀνακαλύψωμεν, 1ον τὸν χαρακτήρα ἀτόμου τινός. 2ον Τὰ ελαττώματα καὶ προεστρήματα αὐτοῦ, 3ον τὰς βλέψεις καὶ ἐπιθυμίας του. 4ον Τὰ κυριώτερα τοῦ παρελθόντος βίου του. 5ον Ποῦ ἤδη βαδίζει καὶ ἂν ἀπαληθῆται ὑπὸ συμφορᾶς ἢ εὐνοεῖται ὑπὸ τῆς τύχης. 6ον Πιθανὰ γεγονότα τοῦ μέλλοντος βίου του.

Ἀποκαλύψεις σχετικαὶ πολυάριθμοι, ἐπιτυχία πλήρης ἐπὶ 40 ἀτόμων ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ξενοδοχείου «Ἡράκλειον» ἐν Αἰδηψῷ, ἑτέρα ἐπὶ 30 ἀτόμων ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ξενοδοχείου τῆς Μ. Βρετανίας ἐν Κωνστανπόλει, ἑτέρα ἐσχάτως ἐν τῷ ρωσικῷ ἀτμοπλοίῳ «Βασίλισσα Ὀλγα» ἐν πλῆ καὶ ἑτεραὶ ἄλλαι ἐν συναναστοφοαῖς μᾶς πειθούσι περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῶν τοιοῦτων ἀποκαλύψεων, κατόπιν προσωπικῆς ἢ φωτογραφικῆς ἐξετάσεως.

Εἰς τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Φύσεως» ἡ ἐκδούλευσις μας αὕτη παρέχεται δωρεάν. Εἰς πάντα μὴ τοιοῦτον ἀντὶ φρ. 5. Ἡ ἐξετασις γίνεται εἴτε προσωπικῶς εἴτε διὰ φωτογραφίας τοῦ ἐνδιαφερομένου προσώπου, ἣτις νὰ μὴ εἴνε παλαιότερα τῶν δύο ἐτῶν καὶ νὰ σημειῶται ὀπισθεν ἰδιοχειρῶς ἡ ἡλικία του, τὸ ὄνομα, ἡ πατρὶς καὶ ἡ διαμονὴ του.

Ὅμοιος καὶ διὰ τῆς ἐξετάσεως τῆς γραφῆς ἀποκαλύπτεται ὁ χαρακτὴρ καὶ τὸ ποῖον τοῦ ἀτόμου.

Πᾶσα σχετικὴ αἴτησις ἀπευθύνετα: πρὸς τὸν κύριον Φ. ΠΡΙΝΤΣΕΖΗΝ Εἰς Ἀθήνας

ΠΑΝΟΡΑΜΑ

Ἐν τοῖς ἡμετέροις γραφείοις εὐρίσκονται ὀλίγα ἔτι σώματα τοῦ «Πανοράματος» χρυσοδέτου, ἐν ᾧ περιέχονται καλλιτεχνικαὶ εἰκόνας τῶν Βασιλέων καὶ Πριγκίπων, ὑπουργῶν καὶ ἐπιστῆμων ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ πλείστων πόλεων καὶ ὠραίων τοπειῶν.

Στέλλεται ἀντὶ φρ. 12 παντὶ προαποστέλλοντι τὸ τίμημα.

ΦΩΤΟΖΙΓΚ-ΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΤΗΣ «ΦΥΣΕΩΣ»,

Κατασκευάζονται παντὸς εἶδος ζιγγογραφίαι (κλισέ) καὶ παντὸς μεγέθους εἰς μετρίας τιμὰς καὶ αὐθημερόν.

Κατασκευάζονται ὁμοίως κλισέ διὰ δελτάρια, ἐπιχευαλίδας ἐπιστολῶν, λογαριασμῶν, φακέλων κτλ.

Ἐνοικιάζονται καὶ πωλοῦνται κλισέ μεταχειρισμένα διὰ περιοδικὰ φύλλα, συγγράμματα. Ἡμερολόγια, Ἐφημερίδας κτλ. εἰς συμφερούσας τιμὰς.

Ἡ Διεύθυνσις ἀναλαμβάνει τὴν πρὸμῆθειαν καὶ ἀποστολὴν εἰς τὰς Ἐπαρχίας καὶ τὸ Ἐξωτερικὸν παντὸς ἀντικειμένου ἐπὶ μικρᾷ προμηθειᾷ, ἀρκεῖ νὰ καταβάλλονται τὸ ἀντίτιμον καὶ τὸ τέλος.

Ἐγγράφονται συνδρομηταὶ εἰς οἰοῦν ἕτερον Ἐφημερίδα ἢ περιοδικόν.

Δίδονται οἰοῦν ἕτερον πληροφορίαι ἐπὶ παντὸς ζήτηματι.

Δέχεται καὶ ἀντιπροσωπεῖας Γραφείων καὶ Καταστημάτων.